

TELENOR BANKA A.D., BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2016. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Finansijski izveštaji:	
Bilans uspeha	2
Bilans stanja	3
Izveštaj o ostalom rezultatu	4
Izveštaj o tokovima gotovine	5
Izveštaj o promenama na kapitalu	6
Napomene uz finansijske izveštaje	7 - 63
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionaru Telenor banke A.D., Beograd

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Telenor banke A.D., Beograd (u daljem tekstu "Banka") priloženih na stranama 2 do 63, koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima kao i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od prosuđivanja revizora, uključujući procenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Telenor banke A.D., Beograd na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim uslovima

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije. U skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Odlukom o izmenama i dopunama odluke o spoljnoj reviziji banaka, naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti priloženog godišnjeg izveštaja o poslovanju za 2016. godinu sa finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Prema našem mišljenju, finansijske informacije obelodanjene u godišnjem izveštaju o poslovanju za 2016. godinu usaglašene su sa revidiranim finansijskim izveštajima za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine

Ostala pitanja

Finansijski izveštaji Banke na dan i za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2015. godine, bili su predmet revizije drugog revizora koji je u svom izveštaju od 5. aprila 2016. godine izrazio mišljenje bez rezerve.

Beograd, 12. april 2017. godine

Nataša Milojević

Nataša Milojević
Ovlašćeni revizor

BILANS USPEHAU periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2016.	2015.
Prihodi od kamata	4	542.968	258.483
Rashodi od kamata	4	(308.239)	(124.383)
Neto prihod po osnovu kamata		234.729	134.100
Prihodi od naknada i provizija	5	252.125	111.842
Rashodi od naknada i provizija	5	(179.175)	(84.975)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		72.950	26.867
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	6	-	4.147
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	7	41.263	16.471
Neto dobitak po osnovu investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate		11.384	-
Ostali poslovni prihodi	8	40.945	54.461
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	9	(42.294)	(27.326)
Ukupan neto poslovni prihod		358.977	208.720
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10	(515.661)	(456.093)
Troškovi amortizacije	11	(213.425)	(178.179)
Ostali rashodi	12	(914.001)	(824.346)
Gubitak pre oporezivanja		(1.284.110)	(1.249.898)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	13	5.300	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza	13	(38.976)	(1.796)
Gubitak nakon oporezivanja		(1.317.786)	(1.251.694)

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 11. april 2017. godine

Martin Navratil
Predsednik Izvršnog odbora

Miloš Brusin
Član Izvršnog odbora

BILANS STANJA
 Na dan 31. decembar 2016. godine
 (U hiljadama dinara)

	<u>Napomene</u>	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	14	1.633.549	2.395.667
Finansijska sredstava raspoloživa za prodaju	15	1.439.170	179.987
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	16	2.591.274	2.320.226
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17	975.386	456.309
Kredit i potraživanja od komitenata	18	3.508.108	1.624.808
Nematerijalna ulaganja	19	308.836	319.983
Nekretnine, postrojenja i oprema	20	417.089	332.059
Tekuća poreska sredstva		4	4
Odložena poreska sredstva	13	56.141	93.425
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	21	33.842	33.361
Ostala sredstva	22	156.379	120.343
Ukupno aktiva		11.119.778	7.876.172
Obaveze			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	23	7.710	7.729
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	24	8.565.465	5.368.328
Subordinirane obaveze	25	468.924	469.957
Rezervisanja	26	26.293	33.675
Ostale obaveze	27	436.170	425.652
Ukupno obaveze		9.504.562	6.305.341
Kapital			
Akcijski kapital	28	5.041.605	3.698.663
Gubitak		(3.447.804)	(2.130.018)
Rezerve		21.415	2.186
Ukupno kapital		1.615.216	1.570.831
Ukupno pasiva		11.119.778	7.876.172

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 11. april 2017. godine

 Martin Navratil
 Predsednik Izvršnog odbora

 Miloš Bfusin
 Član Izvršnog odbora

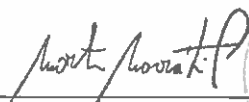

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
 (U hiljadama dinara)

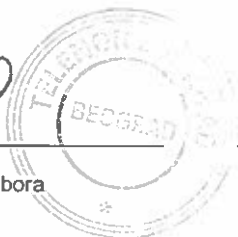
	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
GUBITAK PERIODA	(1.317.786)	(1.251.694)
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Aktuarski gubici	(1.215)	-
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti Reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	22.267	-
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(1.823)	-
UKUPAN NEGATIVAN REZULTAT PERIODA	(1.298.557)	(1.251.694)

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 11. april 2017. godine

Martin Navratil
 Predsednik Izvršnog odbora

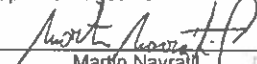

Miloš Brusin
 Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
(U hiljadama dinara)

	2016.	2015.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	674.049	608.026
Prilivi od kamata	311.532	432.017
Prilivi od naknada	254.474	116.352
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	108.043	59.657
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(2.092.369)	(1.667.993)
Odlivi po osnovu kamata	(282.136)	(120.158)
Odlivi po osnovu naknada	(178.908)	(84.976)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(528.709)	(454.594)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(39.852)	(20.609)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(1.062.764)	(987.656)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	(1.418.320)	(1.059.967)
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	3.208.202	4.427.695
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	3.208.202	4.427.695
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(3.760.167)	(2.512.088)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(2.380.055)	(887.595)
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	(1.380.112)	(1.624.493)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1.970.285)	855.640
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	23.675	13.647
Prilivi od prodaje investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	19.978	-
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	3.697	13.647
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(252.966)	(176.358)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(252.966)	(176.358)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(229.291)	(162.711)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.342.942	1.259.871
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	1.342.942	1.259.871
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(22.659)	(3.094)
Odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	(22.659)	(3.094)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.320.283	1.256.777
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	5.248.868	6.309.239
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	6.128.161	(4.359.533)
NETO (SMANJENJE)/POVEĆANJE GOTOVINE	(879.293)	1.949.706
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	2.734.806	781.231
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	41.263	3.869
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA	1.896.776	2.734.806

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 11. april 2017. godine

Martin Navratil
Predsednik Izvršnog odbora

Miloš Brusin
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine

(U hiljadama dinara)

	Akcijski kapital	Rezerve iz dobiti	Revalorizaci one rezerve (potražni saldo)	Dobitak	Gubitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2015. godine	11.917.458	202.489	2.186	-	(10.559.479)	1.562.654
Gubitak tekuće godine	-	-	-	-	(1.251.694)	(1.251.694)
Transakcije sa vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu - povećanje	1.259.871	-	-	-	-	1.259.871
Pokriće gubitka	(9.478.666)	(202.489)	-	-	9.681.155	-
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	3.698.663	-	2.186	-	(2.130.018)	1.570.831
Početno stanje na dan 1. januara 2016. godine	3.698.663	-	2.186	-	(2.130.018)	1.570.831
Ukupan pozitivan rezultat perioda	-	-	19.229	-	-	19.229
Gubitak tekuće godine	-	-	-	-	(1.317.786)	(1.317.786)
Transakcije sa vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu - povećanje	1.342.942	-	-	-	-	1.342.942
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	5.041.605	-	21.415	-	(3.447.804)	1.615.216

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 11. april 2017. godine

Martin Navratil
Predsednik Izvršnog odbora

Miloš Brusin
Član Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Telenor banka a.d., Beograd (u daljem tekstu "Banka") je osnovana kao akcionarsko društvo 15. maja 1996. godine u skladu sa Odlukom o osnivanju od 25. aprila 1996. godine. Naziv Banke prilikom osnivanja bio je Alco banka a.d., Beograd.

Banka je registrovana kod Privrednog suda u Beogradu, pod brojem Fi-8660/96 15. maja 1996. godine u registarskom ulošku I-76963-00. Narodna banka Jugoslavije je rešenjem br. 346 od 24. aprila 1996. godine izdala dozvolu za rad Banke.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje svih vrsta depozita;
- davanje i uzimanje svih vrsta kredita;
- devizne, devizno-valutne i menjačke poslove;
- garancijske poslove;
- depo poslove;
- kupovinu i prodaju hartija od vrednosti;
- obavljanje platnog prometa;
- posredovanje u trgovini hartijama od vrednosti;
- kupovinu i naplatu potraživanja;
- poslove finansijskog inženjeringa i konsaltinga i
- pružanje drugih finansijskih usluga.

Rešenjem Narodne banke Srbije br. 32/03 od 2. aprila 2003. godine Banka ima dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (veliko ovlašćenje).

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu Posl. br. V-Fi – 7016/04 od 29. juna 2004. godine izvršen je upis u sudski registar promene naziva Banke, odnosno umesto naziva Alco banka a.d., Beograd, Požeška 65/b, upisan je nov naziv, A banka a.d., Beograd, Požeška 65/b. Ostali podaci ostali su nepromenjeni. Narodna banka Srbije je svojim rešenjem G.br. 11970 od 2. novembra 2007. godine dala saglasnost na Predlog izmena i dopuna Ugovora o osnivanju i na Predlog Statuta A banke a.d., Beograd, koje je utvrdio Upravni odbor Banke svojim Odlukama br. 12199/07 i 12200/07, na sednici održanoj dana 20. septembra 2007. godine.

Bankom su do 12. juna 2007. godine upravljali akcionari srazmerno visini svog uloga u akcionarskom kapitalu Banke. Od 13. juna 2007. godine, sve akcije Banke (100%) preuzelo je društvo KBC Insurance NV, Belgija, čiji matični entitet grupe je KBC Group NV, Belgija.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 11511/2008 od 5. marta 2008. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv A banka a.d. Beograd, Požeška 65/b i upisan je naziv KBC banka a.d., Beograd, Požeška 65/b.

19. decembra 2013. godine akcije KBC banke a.d., Beograd preuzete su od strane Telenor Danmark Holding A/S, Danska, deo Telenor Grupe sa sedištem u Norveškoj. Time je ispunjena obaveza na osnovu ugovora, potpisanog 29. aprila 2013. godine, kojim je Telenor Grupa preuzela 100 odsto akcija u KBC Banci, dok je Societe Generale banka preuzela najveći deo portfolija klijenata.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 38971/2014 od 09. maja 2014. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv KBC banka a.d., Beograd i upisan je naziv Telenor banka a.d., Beograd.

U toku 2013. godina Banka je zatvorila mrežu filijala i ekspozitura i na dan 31. decembra 2016. godine, Banka je svoje poslovanje obavljala preko sedišta u Novom Beogradu, Omladinskih brigada br. 90v i jednoj ekspozituri sa sedištem na istoj adresi.

10. septembra 2014. godine i zvanično je predstavljena u javnosti Telenor banka kao prva on line mobilna banka u regionu sa novim modelom poslovanja. U fokusu nove strategije je pružanje inovativnih finansijskih usluga fizičkim licima iz domena internet i mobilnog bankarstva. Komunikaciju sa korisnicima banka obavlja preko internet i mobilne aplikacije kao i mreže Telenor prodavnica u Srbiji.

Banka je na dan 31. decembra 2016. godine imala 182 zaposlena (31. decembra 2015. godine: 154 zaposlenih).

Matični broj Banke je 17138669. Poreski identifikacioni broj Banke je 100000049.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", "Sl. glasnik RS", br. 62/2013). Banka, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija. Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana njihovog izdavanja od strane nadležnih tela.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 71/2014 i 135/2014).

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju iskazanih po fer vrednosti.

Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije lizinga, koje su u delokrugu MRS 17 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću, ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri koji nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrđivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neutvrđivi za dato sredstvo ili obavezu

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima Banke iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem period obelodanjeni su u napomeni 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu, obelodanjeni su u Napomeni 2.3.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu

U tekućoj godini Banka je primenila izmene i dopune MSFI izdatih od strane Međunarodnog Odbora za računovodstvene standarde („Odbor“) čija je primena obavezna za računovodstvene periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.

- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ - Tumačenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda – industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 „Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije“. Dopune i izmene pojašnjavaju da matično društvo može biti izuzeto od obaveze da sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje ako je ono istovremeno zavisno lice investicionog društva, čak i ako investiciono društvo odmerava ulaganja u sva svoja zavisna lica po fer vrednosti u skladu sa MSFI 10. Kao rezultat ovih dopuna, izmenjen je i MRS 28 u cilju pojašnjenja izuzeća od primene metoda učešća (tj. zadržavanje merenja po fer vrednosti) koje važi za investitora u pridruženo lice ili zajednički poduhvat ukoliko je on zavisno lice investicionog društva koje odmerava sva svoja ulaganja u zavisna lica po fer vrednosti. (Dopune i izmene se primenjuju retroaktivno za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine uz dozvoljenu raniju primenu.)
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa za obelodanjivanje, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu za poslovnu godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje“, u vezi s klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima“, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata“, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina“ i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu;
- MSFI 16 „Lizing“, obezbeđuje sveobuhvatan model za identifikovanje lizing aranžmana i njihov tretman u finansijskim izveštajima kako davalaca tako i primalaca lizinga. Na dan stupanja na snagu, 1 januara 2019. godine, ovaj standard će zameniti sledeće lizing standarde i tumačenja: MRS 17 „Lizing“, IFRIC 4 „Određivanje da li neki aranžman sadrži lizing“, SIC 15 „Operativni lizing – potsticaji“ i SIC 27 „Procena suštine transakcije uključujući pravni oblik zakupa“;
- Izmene MSFI 2 „Plaćanje akcijama – klasifikacija i merenje transakcija“, na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje na dan 1 januara 2018. godine ili kasnije, sa podržanom ranijom primenom;
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata. Standard je trebalo da bude na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine, ali je u decembru 2015. godine IASB odložio primenu do budućeg datuma, a ranija primena izmenjenog standarda je dozvoljena;
- Izmene MRS 7 – „Inicijativa za obelodanjivanja“ zahtevaju od entiteta takva obelodanjivanja koja omogućuju korisnicima finansijskih izveštaja da procene promene u obavezama nastale finansijskim aktivnostima, uključujući promene nastale i od novčanih i nenovčanih promena. Izmene MRS 7 su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine, uz dozvoljenu raniju primenu;
- Izmene MRS 12 „Porez na dobitak“ koje se odnose na identifikovanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke, primenjuju se retrospektivno za godišnje periode koji počinju na dan 1. decembra 2017. ili kasnije, sa podržanom ranijom primenom.

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“

MSFI 9, izdat u novembru 2009. godine, uvodi nove zahteve u pogledu klasifikacije i vrednovanja finansijskih sredstava. MSFI 9 je u oktobru 2010. godine dopunjen zahtevima u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih obaveza i prestankom priznavanja, a u novembru 2013. godine novim zahtevima u vezi sa opštim računovodstvom zaštite (hedžinga). Sledeća revidirana verzija MSFI 9 izdata je u julu 2014. godine da bi obuhvatila a) zahteve u vezi sa umanjnjem vrednosti finansijskih sredstava i b) ograničene izmene i dopune zahteva u vezi sa klasifikacijom i uvođenjem kategorije fer vrednost kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu za merenje određenih jednostavnih dužničkih instrumenata.

Ključni zahtevi MSFI 9 su:

- Sva priznata finansijska sredstva iz delokruga MRS 39 Finansijski instrumenti: „Priznavanje i odmeravanje“ moraju naknadno biti vrednovana ili po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti. Dužnički instrument koji se drži u okviru poslovnog modela koji ima za cilj naplatu ugovorenih novčanih tokova i ima ugovorene novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice se generalno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti na kraju narednog perioda. Dužnički instrumenti koji se drže u okviru poslovnog modela čiji se cilj postiže i naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine, a čije ugovorne odredbe rezultuju novčanim tokovima na unapred utvrđene datume koji su prvenstveno plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice generalno se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Svi ostali dužnički instrumenti i udeli moraju se odmeravati po fer vrednosti na kraju narednog perioda. Takođe, prema MSFI 9, ukoliko se instrument kapitala ne drži radi trgovanja, subjekt može doneti neopozivu odluku pri početnom priznavanju da se takav instrument meri po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, pri čemu se jedino prihod od dividendi priznaje u okviru bilansa uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ (nastavak)

Ključni zahtevi MSFI 9 su:

- U vezi sa odmeravanjem finansijskih obaveza označenih za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, MSFI 9 zahteva da iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja nastane usled promena kreditnog rizika te obaveze bude prikazan u ostalom ukupnom rezultatu, osim ako bi prezentacija efekta promene kreditnog rizika obaveze u ostalom ukupnom rezultatu prouzrokovala ili uvećala računovodstvenu neusaglašenost u bilansu uspeha. Promene fer vrednosti obaveze koje nastaju usled kreditnog rizika te obaveze naknadno se ne reklasifikuju na bilans uspeha. Prema MRS 39, ceo iznos promene fer vrednosti finansijske obaveze označene za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prikazuje se u okviru bilansa uspeha.
- U vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava, MSFI 9 zahteva primenu modela očekivanih kreditnih gubitaka za razliku od modela nastalih kreditnih gubitaka prema MRS 39. Model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva da subjekt računovodstveno obuhvati očekivane kreditne gubitke i promene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izveštavanja na način da odrazi promene u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Drugim rečima, više nije neophodno da se kreditni događaj desi pre priznavanja kreditnih gubitaka.
- Novi zahtevi u vezi sa opštim računovodstvom zaštite (hedžinga) zadržali su tri vrste mehanizama računovodstva zaštite koje predviđa MRS 39. Ali, MSFI 9 je daleko fleksibilniji u pogledu vrsta transakcija podobnih za računovodstvo zaštite i proširuje vrste instrumenata koji ispunjavaju uslove za instrumente zaštite i vrste rizičnih komponenti nefinansijskih stavki koje su podobne za računovodstvo zaštite. Takođe, test efektivnosti je zamenjen načelom 'ekonomskog odnosa'. Više se ne zahteva ni retrospektivna analiza efektivnosti.

Banka je započela aktivnosti na projektu uvođenja MSFI 9, ali do dana bilansa nema procenu efekata uvođenja MSFI 9.

MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“

- U maju 2014. godine objavljen je MSFI 15 da bi se uspostavio jedinstven i sveobuhvatan model za računovodstveno obuhvatanje prihoda po osnovu ugovora sa kupcima. Kada stupi na snagu MSFI 15 će zameniti trenutno važeća uputstva za priznavanje prihoda u MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“ i njihovim tumačenjima.
- Osnovno načelo MSFI 15 je da subjekt treba da prizna prihod koji predstavlja prenos ugovorom obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu na koju subjekt očekuje da stekne pravo u zamenu za prenetu dobra i usluge. Konkretno, standard uvodi pristup priznavanju prihoda od 5 koraka:
 - Korak 1: Utvrditi ugovore sa kupcem,
 - Korak 2: Utvrditi činidbene obaveze iz ugovora,
 - Korak 3: Utvrditi cenu transakcije,
 - Korak 4: Rasporediti cenu transakcije na činidbene obaveze iz ugovora,
 - Korak 5: Priznati prihode kada subjekt ispuni (ili dok ispunjava) činidbenu obavezu.

Prema MSFI 15 subjekt priznaje prihod kada je činidbena obaveza ispunjena (ili tokom ispunjenja činidbene obaveze), tj. kada je 'kontrola' nad dobrima ili uslugama u osnovi konkretne činidbene obaveze prenet na kupca. MSFI 15 sadrži detaljnija uputstva za konkretne scenarije prenosa i zahteva daleko obimnija obelodanjivanja.

2.4. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2015. godinu koji su bili predmet revizije.

U Izveštaju o tokovima gotovine za 2015. godinu sa pozicije Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata, reklasifikovani su Deponovani viškovi likvidnih sredstava kod Narodna banke u iznosu od 1.597.680 hiljada RSD u poziciju Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi se priznaju u meri u kojoj je verovatno da će Banka ostvariti priliv ekonomskih koristi i da se prihodi mogu pouzdano proceniti.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i klijenta.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi. Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, osim naknada ili dodatnih troškova koji su povezani sa odobravanjem kredita. Prihodi od kamate na obezvređene plasmane priznaju se na neto osnovi.

Naknade za odobrenje kredita i ostale naknade koje se odnose na kredite su odložene (zajedno sa svim dodatnim troškovima) i prikazane kao umanjenje pozicije Kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 18), koja se prenose u korist bilansa uspeha i prikazuju u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa i druge bankarske usluge.

Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

/i/ Prihod od naknada po osnovu usluga koje se pružaju u određenom vremenskom periodu

Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

/ii/ Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

3.3. Prihodi i rashodi od zakupa

Prihodi od zakupnina koji se odnose na investicione nekretnine se priznaju ravnomerno tokom perioda zakupa i iskazuju se u korist bilansa uspeha u okviru ostalih poslovnih prihoda.

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Plaćanja poslovnog zakupa priznaju se kao rashod perioda u bilansu uspeha po proporcionalnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa (Napomena 12).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Preračun stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2, finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarna sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti, na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 34).

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti ili valutnoj klauzuli i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, odnosno valutnoj klauzuli evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 7).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na dan bilansa stanja.

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja ili datum izmirivanja, odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja.

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, hartije od vrednosti raspoložive za prodaju i krediti i potraživanja.

3.5.1. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća imaju fiksne ili odredive iznose plaćanja i datume dospeća i Banka ima nameru i mogućnost da ih drži do dospeća.

Nakon početnog vrednovanja, ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjenim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope, uzimajući u obzir diskonte i premije ostvarene prilikom sticanja određenog instrumenta, i iskazuju se u okviru prihoda od kamata.

Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente prikazane su u okviru pasivnih vremenskih razgraničenja koja se prenose u korist bilansa uspeha i prikazuju u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta.

3.5.2. Krediti i plasmani bankama i komitentima

Kredit i plasmani bankama i komitentima predstavljaju finansijska sredstva koja imaju fiksne ili odredive iznose plaćanja i datume dospeća i koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Ova sredstva nisu stečena sa namerom da se odmah ili u kratkom roku ponovo prodaju i nisu klasifikovana kao hartije od vrednosti ili drugi plasmani kojima se trguje ili hartije od vrednosti raspoložive za prodaju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.2. Krediti i plasmani bankama i komitentima (nastavak)

Nakon početnog vrednovanja, krediti i plasmani bankama i komitentima se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjnim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata i naknada.

Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

3.5.3. Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Nakon izmene uslova, ne smatra se da je kredit dospelo. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja primenom prvobitne efektivne kamatne stope.

3.5.4. Vrednovanje kolaterala

Banka nastoji da smanji rizik uzimanjem kolaterala kad je to moguće. Kao kolateral mogu da se jave različiti oblici finansijskih i nefinansijskih sredstava kao što su: depoziti, hartije od vrednosti, garancije, hipoteke, zalihe i potraživanja. Vrednost kolaterala se obično utvrđuje prilikom uspostavljanja, kao i kvartalno, međutim, neki tipovi kolaterala, kao što su na primer, depoziti i hartije od vrednosti, vrednuju se dnevno.

U meri u kojoj je to moguće, Banka koristi raspoložive podatke sa tržišta kako bi vrednovala kolaterale. Nefinansijske vrste kolaterala, kao što su hipoteke na nekretninama, vrednuju se najmanje jednom u tri godine, oslanjanjem na informacije od strane nezavisnih procenitelja, cena na tržištu nekretnina, revidiranih finansijskih izveštaja i drugih nezavisnih izvora.

3.5.5. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju su sredstva koja su prilikom inicijalnog vrednovanja klasifikovana u ovu kategoriju ili koja se ne kvalifikuju za klasifikaciju u kategorije sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti preko bilansa uspeha, hartija od vrednosti koje se drže do dospeća ili kredita i plasmana.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju obuhvataju učešća u kapitalu drugih pravnih lica i deo državnih obveznica sa rokom dužim od godinu dana.

Budući da za učešća u kapitalu ne postoji aktivno tržište ista su vrednovana po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti, koja se vrši na osnovu procene rukovodstva o umanjenju vrednosti ovih uloga. Državne obveznice vode se po fer vrednosti.

3.5.6. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

Obaveze po kreditima (nastavak)

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.5.7. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo (ili deo finansijskog sredstva ili grupa finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko je:

- došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva ili
- Banka prenela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu i
- Banka ili izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.

Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva.

Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, vrednuje se u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalne naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

3.5.8. Obezvredjenje finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Banka procenjuje da li postoje objektivni dokazi obezvredjenja (umanjenja vrednosti) nekog sredstva ili grupe sredstava. Smatra se da je finansijsko sredstvo ili grupa sredstava obezvredjena ako, i samo ako, postoje objektivni dokazi obezvredjenja koji proizilaze iz jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja sredstva i taj događaj (ili događaji) utiče na procenjene buduće tokove gotovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se pouzdano mogu proceniti.

Dokazi o obezvredjenju uključuju indikacije da se jedan dužnik ili grupa dužnika suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama, docnju pri servisiranju kamate ili glavnice, verovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije i kada dostupni podaci pokazuju da je došlo do merljivog smanjenja budućih tokova gotovine, kao što su promene u okviru neizmirenih obaveza ili ekonomskih uslova koji su u korelaciji sa odstupanjima od ugovorenih uslova.

Kreditni i plasmani bankama i komitentima

Prilikom procene obezvredjenja kredita i plasmana bankama i komitentima vrednovanih po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, Banka prvo vrši individualnu procenu da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvredjenju za svako finansijsko sredstvo koje je individualno značajno, kao i grupnu procenu za finansijska sredstva koja nisu individualno značajna. Ukoliko Banka utvrdi da ne postoje objektivni dokazi o obezvredjenju za finansijska sredstva za koja je vršena individualna procena, Banka svrstava takva sredstva u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i vrši grupnu procenu obezvredjenja. Sredstva za koja se vrši individualna procena obezvredjenja i za koja se priznaje gubitak po osnovu obezvredjenja nisu uključena u grupnu procenu obezvredjenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.8. Obezvredenje finansijskih sredstava (nastavak)

Kreditni i plasmani bankama i komitentima (nastavak)

Ispravka vrednosti finansijskih sredstava vrši se na osnovu procene rukovodstva o njihovoj naplativosti. Rukovodstvo Banke na dan bilansa stanja procenjuje postojanje objektivnih dokaza o obezvređenju finansijskih sredstava, u zavisnosti od broja dana prekoračenja roka dospeća glavnice i kamate, finansijskog položaja komitenta, i kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do gubitka usled obezvređenja, iznos gubitka se vrednuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti budućih tokova gotovine (ne uzimajući u obzir očekivane kreditne gubitke koji još uvek nisu nastali). Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti i iznos gubitka se priznaje na teret bilansa uspeha. Krediti i sa njima povezana ispravka vrednosti se u potpunosti isknjižavaju kada ne postoje realni izgledi da će sredstva u budućnosti biti nadoknađena.

Ukoliko, tokom naredne godine, dođe do smanjenja ili povećanja iznosa priznatog gubitka usled obezvređenja, koje nastaje kao posledica nekog događaja koji se desio nakon ranije priznatog obezvređenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvređenja se povećava ili smanjuje korigovanjem računa ispravke vrednosti.

Procena obezvređenja se sprovodi na individualnoj osnovi i na grupnoj osnovi. Individualna procena ispravki vrednosti se vrši za kredite i potraživanja od klijenata čija ukupna izloženost prelazi 0,15% ukupne bilansne kreditne izloženosti u portfoliju stanovništva.

Sadašnja vrednost očekivanih budućih tokova gotovine se diskontuje korišćenjem originalne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva. Ukoliko kredit ima varijabilnu kamatnu stopu, koristi se tekuća efektivna kamatna stopa. Obračun sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbeđenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati iz procesa realizacije kolaterala, umanjene za troškove realizacije i prodaje kolaterala, bez obzira da li je verovatno da će doći do procesa realizacije kolaterala ili ne.

U svrhe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu internog sistema klasifikacije koji Banka koristi i to: normalan portfolio PD 1-9 i portfolio mogućeg gubitka PD 10-11.

Budući tokovi gotovine koji se odnose na grupu finansijskih sredstava koji su predmet grupne procene obezvređenja se procenjuju na osnovu istorijskih iskustava o gubicima po osnovu sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. S tim u vezi ne postoji unwinding efekat za koji je moguće umanjiti iznos ispravke vrednosti u korist prihoda od kamate.

Istorijska iskustva se koriguju na osnovu dostupnih tekućih podataka kako bi se odrazili efekti tekućih uslova koji nisu imali uticaja na godine na kojima se zasniva istorijsko iskustvo, kao i da bi se uklonili efekti uslova koji su postojali tokom istorijskog perioda, a ne postoje na dan bilansa stanja.

Metodologija i pretpostavke koji se koriste za procenu budućih tokova gotovine se redovno pregledaju da bi se smanjile razlike između procenjenih iznosa i stvarnog iskustva po osnovu gubitka.

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća

Banka vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća. Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvređenja, iznos gubitka po osnovu obezvređenja se vrednuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine. Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje i iznos gubitka se priznaje na teret bilansa uspeha.

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvređenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvređenja, svaki iznos obezvređenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha.

3.6 Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki ("Sl. glasnik RS", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013 i 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2106, 69/2016 i 91/2016).

Ukupna potraživanja od jednog dužnika (bilansna aktiva i vanbilansne stavke) klasifikuju se u kategorije od A do D, na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmirivanju obaveza tog dužnika prema Banci, na osnovu procene njegovog finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti i na osnovu kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Banka je svojim unutrašnjim aktom bliže odredila kriterijume i metodologiju za utvrđivanje rezerve za procenjene gubitke u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, iznos rezerve za procenjene gubitke je obračunat primenom sledećih procenata: 0% za potraživanja klasifikovana u kategoriju A, 2% za potraživanja klasifikovana u kategoriju B, 15% za potraživanja klasifikovana u kategoriju V, 30% za potraživanja klasifikovana u kategoriju G i 100% za potraživanja klasifikovana u kategoriju D.

Najmanje tromesečno, Banka utvrđuje iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke.

Rezerva za procenjene gubitke predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa unutrašnjim aktom Banke (a u skladu sa Odlukom o klasifikaciji Narodne banke Srbije) i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika, koja su u skladu sa računovodstvenom politikom Banke obelodanjenom u Napomeni 3.5.8. iskazana na teret rashoda u bilansu uspeha (Napomena 9).

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke (Napomena 30).

3.8. Derivati

Derivati se priznaju po fer vrednosti i evidentiraju kao sredstva, ako je njihova fer vrednost pozitivna, ili kao obaveze, ako je njihova fer vrednost negativna. Promene fer vrednosti derivata se priznaju u bilansu uspeha.

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

3.9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Izveštaju o tokovima gotovine, pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se gotovina u blagajni i sredstva na žiro računu, tekućim računima kod drugih banaka, deponovane viškove likvidnih sredstava kod Narodne Banke Srbije i prekoćne pozajmice kod drugih banaka. (Napomena 35).

3.10. Reverzni repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja. Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

Hartije od vrednosti koje je Banka stekla kupovinom od Narodne banke Srbije, uz ugovorenu obavezu ponovne prodaje, po osnovu Okvirnog ugovora o prodaji hartija od vrednosti sa obavezom kupovine tih hartija, na dan bilansa stanja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

3.11. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Osnovna sredstva Banke se sastoje od opreme i ulaganja u tuđa osnovna sredstva.

Oprema je iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Amortizacija se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nekretnina i opreme na njihove rezidualne vrednosti tokom procenjenih korisnih vekova upotrebe.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.11. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva (nastavak)**

Primenjene godišnje stope amortizacije su:

Nematerijalna ulaganja (licence za softvere)	U roku važenja, a trajne licence	20%
Komputerska oprema		20% - 50%
Nameštaj		12,5% - 20%
Bankomati		14,3%
Motorna vozila		20%
Ulaganja u tuđe objekte	U roku važenja ugovora o zakupu	
Ostala oprema		12,5% - 50%

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se iskazuju u bilansu uspeha u trenutku njihovog nastanka. Troškovi vezani za rekonstrukciju i poboljšanje, koji menjaju kapacitet ili namenu osnovnih sredstava, se kapitalizuju i uvećavaju nabavnu vrednost osnovnog sredstva.

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i, po potrebi, koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvata se kao promena u računovodstvenim procenama.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 13).

3.12. Obevređenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obevređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obevređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obevređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.13. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina (zemljište i građevinski objekti) nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obevređenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po nižem iznosu od knjigovodstvene ili fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca. Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanja se prate po vrstama i mogu da se koriste samo za izdatke za koje su prvobitno bila priznata. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 29), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), rezervi iz dobitka i akumuliranog gubitka (Napomena 30).

3.16. Finansijske garancije

U posebnim slučajevima Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija.

Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši. Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3.17. Primanja zaposlenih

(a) Definisani planovi doprinosa

Banka obračunava i plaća doprinose za penziono i zdravstveno osiguranje i doprinose za osiguranje od nezaposlenosti po stopama utvrđenim zakonom na bazi bruto zarada zaposlenih.

Troškovi doprinosa priznaju se u bilansu uspeha u istom periodu kao i troškovi zarada na koje se odnose. Banka nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

(b) Dugoročne naknade zaposlenima - Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Pravilnikom o radu Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od tri prosečne mesečne zarade ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava. Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u okviru izveštaja o ostalom rezultatu u periodu nastanka.

3.18. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015 i 112/2015). Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Banke.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene privremene i trajne razlike, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku do 29. juna naredne godine.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznavao je do 2013. godine pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Poreska olakšica je ukinuta počev od 2014. godine, ali neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. U svakoj od godina perioda prvo se primenjuje poreski kredit po osnovu ulaganja iz te godine, a zatim se, do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, primenjuju preneti poreski krediti po redosledu ulaganja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.18. Porezi i doprinosi (nastavak)

(a) Porez na dobit (nastavak)

Tekući porez (nastavak)

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Poreski gubici iskazani u poreskom bilansu do 2009. godine mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda u periodu od 10 godina od godine u kojoj su nastali, a poreski gubici iskazani u poreskom bilansu za 2010. godinu i kasnije mogu se koristiti u periodu do 5 godina.

Tekuća poreska sredstva i obaveze koja se odnose na tekuću i prethodne poreske godine vrednovani su u iznosu za koji se očekuje da će biti povraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primenjene poreske stope korišćene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza su propisane poreskim propisima primenljivim na dan bilansa stanja. Tekući porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala, takođe se evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih na dan bilansa stanja.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/gubitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 12).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.19. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 29). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.20 Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena.

Rukovodstvo Banke razmatra kredite i plasmane na dan finansijskog izveštavanja kako bi se procenilo da li je potrebno priznati gubitke po osnovu obezvređenja u bilansu uspeha. U procesu procene iznosa obezvređenja, potrebno je posebno rasuđivanje rukovodstva o iznosima i vremenskoj projekciji budućih tokova gotovine. Takve procene se zasnivaju na pretpostavkama više faktora, a stvarni rezultati se mogu razlikovati, uslovljavajući promene u ispravkama vrednosti u budućnosti.

Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

Pored ispravki vrednosti kredita i plasmana zasnovanih na pojedinačnim procenama, Banka formira i grupnu (kolektivnu) ispravku vrednosti za izloženosti koje, iako nisu posebno identifikovane pojedinačnom procenom kao obezvređene, imaju veći rizik neispunjenja ugovornih obaveza u odnosu na period ugovaranja. U ovoj proceni se uzimaju u obzir istorijska iskustva o kreditnim gubicima i različiti drugi faktori.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjnja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, određuju se procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(c) Umanjenje vrednosti učešća u kapitalu

Banka procenjuje učešća u kapitalu u skladu sa MRS 36 i smatra obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno umanjnje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.20 Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Potencijalne obaveze koje ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(g) Odložena poreska sredstva

Banka priznaje odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka i prenosivih poreskih kredita do mere do koje je verovatno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da neiskorišćeni prenosivi poreski krediti i neiskorišćeni prenosivi poreski gubici budu iskorišćeni.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije poreskog planiranja (Napomena 13).

(h) Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 26 uz finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	2016.	2015.
Prihodi od kamata		
Stanovništvo	80.584	141.656
Banke	27.762	36.901
Republički organi i javni sektor	169.427	78.622
Druga preduzeća	265.188	1.248
Preduzetnici	-	37
Strana lica	7	19
Ukupno	542.968	258.483
Rashodi kamata		
Stanovništvo	(196.487)	(50.612)
Druga preduzeća	(111.750)	(69.897)
Strana lica	(2)	(3.874)
Ukupno	(308.239)	(124.383)
Dobitak po osnovu kamata	234.729	134.100

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	2016.	2015.
Prihodi od kamata po osnovu:		
- kredita	359.757	166.419
- depozita	993	5.791
- hartija od vrednosti	169.809	83.416
- ostalih plasmana	4.987	2.337
- depozita u stranoj valuti	7	19
- hartija od vrednosti u stranoj valuti	7.415	501
Ukupno	542.968	258.483
Rashodi kamata po osnovu:		
- kredita	(21.626)	(38.451)
- depozita	(286.230)	(83.213)
- depozita u stranoj valuti	(282)	(2.719)
- ostalih obaveza	(101)	-
Ukupno	(308.239)	(124.383)
Dobitak po osnovu kamata	234.729	134.100

Najznačajniji uzrok rasta prihoda od kamata u 2016. godini u iznosu od 265.187 hiljada dinara, se odnosi na rast potrošačkih kredita stanovništvu za kupovinu telefona koji se realizuje u saradnji sa povezanim licem Telenor d.o.o. Najznačajniji uzrok rasta rashoda od kamata u iznosu od 195.746 hiljada dinara se odnosi na kamate po dinarskoj štednji po viđenju stanovništva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Prihodi po osnovu naknada i provizija		
Prihodi od naknada i provizija u dinarima	203.181	92.510
Prihodi od naknada i provizija u stranoj valuti	48.944	19.332
Ukupno	<u>252.125</u>	<u>111.842</u>
Rashodi od naknada i provizija		
Rashodi naknada i provizija u dinarima	(35.827)	(19.595)
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	(143.348)	(65.380)
Ukupno	<u>(179.175)</u>	<u>(84.975)</u>
Dobitak po osnovu naknada i provizija	<u>72.950</u>	<u>26.867</u>

Prihodi od naknada i provizija mogu se analizirati prema sledećim vrstama usluga:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Naknade po osnovu poslova sa platnim karticama	138.862	57.341
Naknade za usluge dinarskog platnog prometa i održavanja računa	97.836	43.076
Naknade za odobrene garancije, jemstva i akreditive	-	2.932
Naknade za usluge platnog prometa u stranoj valuti	5.867	2.644
Prihodi od ostalih naknada i provizija	9.560	5.849
Ukupno	<u>252.125</u>	<u>111.842</u>

Značajan rast prihoda od naknada u 2016. godini je usled povećanja broja klijenata fizičkih lica od kojih banka ostvaruje prihode po osnovu naknada za održavanja računa i poslova sa platnim karticama.

6. NETO DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA NAMENJENIH TRGOVANJU

Banka u 2016. godini nije imala sredstva namenjena trgovanju i po tom osnovu nema ni prihode ni rashode od promene vrednosti.

Banka je u 2015. godini ostvarila neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju u iznosu 4.147 hiljada dinara koji se odnose na prihode od promene vrednosti derivata u iznosu od 4.196 hiljada dinara i rashode od promene vrednosti derivata u iznosu od 49 hiljada dinara.

7. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Pozitivne kursne razlike i efekti valutne klauzule	261.391	220.114
Negativne kursne razlike i efekti valutne klauzule	(220.128)	(203.643)
Neto prihodi od kursnih razlika	<u>41.263</u>	<u>16.471</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Prihodi od smanjenja obaveza	-	13.793
Prihodi od promocije Master Card kartica	9.376	12.106
Prihodi od promocije Samsung	15.627	-
Prihodi od promene vrednosti sredstava namenjenih prodaji	601	9.139
Prihodi od operativnog poslovanja	584	8.797
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	6.329	4.739
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	1.075	2.780
Prihodi od zakupnina objekata	1.579	1.944
Ostali prihodi	5.774	1.163
Ukupno	<u>40.945</u>	<u>54.461</u>

9. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 18 d)	46.983	12.554
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja ostalih sredstava (Napomena 22)	4.250	7.808
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	-	228
	<u>51.233</u>	<u>20.590</u>
Rashodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi po osnovu obezvređenja kredita i potraživanja od komitenata (napomena 18 d)	(87.946)	(26.369)
Rashodi po osnovu obezvređenja ostalih sredstava (Napomena 22 i 26)	(5.360)	(15.061)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(221)	(6.486)
	<u>(93.527)</u>	<u>(47.916)</u>
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	<u>(42.294)</u>	<u>(27.326)</u>

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Rashodi po osnovu zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi		
Troškovi zarada	213.291	203.592
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	140.137	128.932
Troškovi naknada zarada	105.409	71.812
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	42.145	38.256
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	14.368	12.941
Ostali lični rashodi	-	560
Rashodi rezervisanja za penzije (Napomena 26)	311	-
Ukupno	<u>515.661</u>	<u>456.093</u>

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Osnovnih sredstava (Napomena 20)	107.403	81.304
Nematerijalnih ulaganja (Napomena 20)	106.022	96.875
Ukupno	<u>213.425</u>	<u>178.179</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. OSTALI RASHODI

	2016.	2015.
Troškovi marketinga	296.901	340.600
Troškovi zakupnina	122.331	108.688
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	130.824	95.123
Konsultantske usluge	87.668	58.842
Usluge kartica	38.664	36.154
Troškovi prodaje proizvoda banke	37.766	26.231
Rashodi rezervisanja po sudskim obavezama	-	14.612
Troškovi osiguranja	44.554	14.021
Usluge obezbeđenja i transporta novca	19.377	13.542
Troškovi telefona	5.061	8.066
Troškovi materijala	8.179	7.967
Troškovi službenog puta	10.725	7.681
PTT troškovi	8.717	6.065
Troškovi čišćenja prostorija	3.118	2.369
Usluge čuvanja imovine	676	1.912
Troškovi poreza	1.962	1.827
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava i sredstava stečenih naplatom potraživanja	1.239	1.753
Troškovi doprinosa	636	733
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	249	954
Gubici po osnovu prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	-	332
Manjkovi i štete	332	37
Gubici od prodaje sredstava namenjenih prodaji	-	99
Troškovi administrativne podrške	12.181	12.016
Troškovi godišnjih licence	33.709	24.342
Troškovi penala za zakupe	12.265	-
Troškovi reprezentacije	4.734	3.457
Troškovi arhiviranja	6.882	7.220
Troškovi izdavanja izveštaja Kreditnog biroa	4.160	1.304
Članarine	3.241	3.516
Rashodi rezervisanja za obaveze po ugašenim računima (napomena 26 b)	-	6.995
Ostalo	17.850	17.888
Ukupno	914.001	824.346

13. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit

Ukupan poreski prihod/(rashod) sastoji se od sledećih poreza:

	2016.	2015.
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	5.300	-
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i povećanja odloženih poreskih obaveza	(38.976)	(1.796)
Ukupno poreski rashod perioda	(33.676)	(1.796)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. POREZ NA DOBIT (nastavak)

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda dobitka/(gubitka) pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Gubitak pre oporezivanja	<u>(1.284.110)</u>	<u>(1.249.898)</u>
Porez na dobit po stopi od 15% (2015: 15%)	<u>192.617</u>	<u>187.485</u>
Kapitalni dobitak po stopi od 15%	1.716	-
Iskorišćeni poreski kredit po stopi od 15%	(1.716)	-
Poreski efekti prihoda/rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	(3.905)	(32.686)
Privremene razlike	<u>(4.619)</u>	<u>(3.715)</u>
Poreski gubitak perioda	<u>184.093</u>	<u>151.084</u>
Privremene razlike	4.619	(3.715)
Ostalo	681	1.919
Nepriзнata odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka po stopi od 15%	(184.093)	(151.084)
Ukinuta odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka iz ranijih godina po stopi od 15%	(38.976)	-
Ukupan poreski rashod	<u>(33.676)</u>	<u>(1.796)</u>

(c) Odložena poreska sredstva

Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Stanje na dan 1. januara	93.425	95.221
Efekat odloženih poreskih sredstava evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	(33.676)	(1.796)
Efekat odloženih poreskih obaveza evidentiran kroz revalorizacione rezerve	<u>(3.608)</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>56.141</u>	<u>93.425</u>
Odložena poreska sredstva se odnose na:	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Privremene razlike na nekretninama, opremi i nematerijalnim ulaganjima	5.945	645
Poreski kredit po osnovu gubitka iz ranijih godina	54.190	93.166
Odložene poreske obaveze za efekte evidentirane kroz revalorizacione rezerve	<u>(3.994)</u>	<u>(386)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>56.141</u>	<u>93.425</u>

Odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka iz ranijih godina mogu se koristiti do 2021. godine. Na osnovu projektovanih rezultata u narednih pet godina, Banka može iskoristiti odložena poreska sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. POREZ NA DOBIT (nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva (nastavak)

Nepriznata odložena poreska sredstva

Na osnovu projektovanih rezultata po planu za narednih pet godina, Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu gubitka ranijih godina u ukupnom iznosu od 1.633.220 hiljada dinara (2015. godine: 1.410.152 hiljada dinara).

Prava na prenos neiskorišćenih poreskih gubitaka za koje nije priznato odloženo poresko sredstvo u bilansu stanja, ističu u sledećim godinama:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
2017. godine	119.135	119.135
2018. godine	1.041.934	1.002.959
2019. godine	134.487	134.487
2020. godine	153.571	153.571
2021. godine	184.093	-
	<u>1.633.220</u>	<u>1.410.152</u>

Banka takođe nije priznala odložena poreska sredstva na neiskorišćene prenosive poreske kredite po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u periodu od 2007. godine do 2012. godine u iznosu od 32.041 hiljade dinara. U toku 2013. godine nije bilo ulaganja u osnovna sredstva koja bi mogla biti priznata kao poreski kredit u skladu sa zakonom. Izmenama Zakona o porezu na dobit, a od 2014. godine, ukinuta je mogućnost sticanja prava na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva.

Prava na prenos neiskorišćenih kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, za koje nije priznato odloženo poresko sredstvo u bilansu stanja, ističu u sledećim periodima:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Od jedne do pet godina	22.965	20.562
Preko pet godina	9.076	11.479
	<u>32.041</u>	<u>32.041</u>

Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu privremenih razlika na rezervisanjima za otpremnine prilikom odlaska u penziju u 2016. godini u iznosu od 324 hiljade dinara (2015. godine: 189 hiljada dinara).

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
U dinarima		
Žiro račun	350.340	175.358
Gotovina u blagajni	426.803	238.809
Depoziti viškova likvidnih sredstava	233.610	1.597.680
	<u>1.010.753</u>	<u>2.011.847</u>
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	424.684	277.834
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	197.874	105.815
Ostala novčana sredstva u stranoj valuti	-	1
	<u>622.558</u>	<u>383.650</u>
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke		
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	238	170
	<u>1.633.549</u>	<u>2.395.667</u>
Stanje na dan 31. decembra		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 5% na obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine i 0% na obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine. Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordiniranih obaveza za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital banke; dinarske obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno; obaveze u dinarima i devizama po osnovu depozita, kredita i drugih sredstava primljenih iz inostranstva u periodu od 1. oktobra 2008. do 31. marta 2010. godine - i to do prvobitno utvrđenog roka dospeća tih obaveza, a najkasnije do 31. decembra 2014. godine; sredstva oročene dinarske štednje prikupljena u periodu od 31. oktobra do 8. novembra 2010. godine – i to do isteka perioda na koji je oročena ta štednja, pod uslovom da nije indeksirana deviznom klauzulom; obaveza u dinarima i devizama po osnovu sredstava finansijske podrške koje je obezbedila Agencija za osiguranje depozita u skladu sa zakonom.

Dodatno dinarsku obaveznu rezervu čini i 38%, odnosno 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Obračunata obavezna dinarska rezerva za decembar 2016. godine iznosila je 349.427 hiljada dinara (decembar 2015. godine: 175.327 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije. Na dan 31. decembra 2016. godine Banka je na svom žiro računu imala raspoloživa sredstva iznad iznosa obračunate dinarske obavezne rezerve.

Prosečna kamatna stopa na iznos izdvojene dinarske rezerve, koji ne prelazi iznos obračunate obavezne rezerve, u toku 2016. godine iznosila je 1,75%, odnosno 1,75% na godišnjem nivou (2015. godina: iznosila je 2,0%, odnosno 1,75% na godišnjem nivou).

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015 i 78/2015 i 102/2015), Banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 20% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, 13% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom. Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve.

Počev od obračunskog perioda 18. februar – 17. mart 2011. godine, a zaključno sa obračunskim periodom 18. jul – 17. avgust 2011. godine, obavezna rezerva umanjuje se za 25% prirasta kredita odobrenih u skladu sa Programom mera za ublažavanje negativnih efekata svetske ekonomske krize u Republici Srbiji za 2011. godinu koji je usvojila Vlada RS.

Počev od obračunskog perioda 18. avgust - 17. septembar 2011. godine, u obračun prirasta kredita uključuju se samo krediti odobreni do 30. juna 2011. godine i to do prvobitno ugovorenih rokova njihovog dospeća.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

Obračunatu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima, na devizne račune Narodne banke Srbije, a izuzetno, ukoliko bi zbog izdvajanja obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika Banke odstupao od onog koji je propisan odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, Banka može obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% (na obaveze do dve godine), odnosno 70% (na obaveze preko dve godine) se izdvaja u devizama, a preostalih 38%, odnosno 30% u dinarima na žiro računu.

Na dan 31. decembra 2016. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije se u toku 2016. godine bila je 2,5%.

15. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
U dinarima		
Državne obveznice u dinarima	1.193.910	179.987
Državne obveznice u stranoj valuti	245.260	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.439.170</u>	<u>179.987</u>

16. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE DRŽE DO DOSPEĆA

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
U dinarima		
Državni zapisi do godinu dana	1.570.177	1.899.477
Državni zapisi preko godine dana	592.921	357.542
Ukupno	<u>2.163.098</u>	<u>2.257.019</u>
U valuti		
Državne obveznice do godinu dana	428.176	63.207
Ukupno	<u>428.176</u>	<u>63.207</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2.591.274</u>	<u>2.320.226</u>

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Devizni računi	461.340	445.125
Depoziti dati bankama	9.108	6.319
Namenski depoziti dati finansijskim organizacijama	4.938	4.865
Kreditni po repo transakcijama	500.000	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>975.386</u>	<u>456.309</u>

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

(a) Pregled po vrstama kredita i potraživanja

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Potraživanja za kamatu	18.968	6.412
Potraživanja za naknadu po kreditima	50.769	38.081
Dati krediti	3.587.672	1.779.182
Ukupno	<u>3.657.409</u>	<u>1.823.675</u>
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	95.885	9.798
Ukupno	<u>3.753.294</u>	<u>1.833.473</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(54.218)	(10.943)
<i>Minus: Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope</i>	(190.968)	(197.722)
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.508.108</u>	<u>1.624.808</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

(b) Pregled po vrstama kredita

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Kreditni po transakcionim računima	24.194	8.220
Potrošački krediti	2.625.623	1.569.193
Gotovinski krediti	553.856	51.289
Ostali krediti	383.999	150.480
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.587.672</u>	<u>1.779.182</u>

U toku 2016. godine Banka je značajno povećala kreditnu aktivnost u odnosu na 2015. godinu. Povećanja portfolija potrošačkih kredita odnosi se na kredite za kupovinu telefona, koji se realizuje u saradnji sa povezanim licem Telenor d.o.o.

Banka je tokom godine odobravala kratkoročne potrošačke i gotovinske dinarske kredite po kamatnoj stopi u rasponu od 9%-11,6%, a dugoročne potrošačke i gotovinske dinarske kredite po kamatnim stopama u rasponu od 9% do 14,46% , dok su kamatne stope za kreditne kartice bile u rasponu od 18% do 26%.

(c) Sektorska struktura kredita i depozita

Sektorska struktura datih kredita i depozita, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine, data je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Sektor stanovništva	3.587.672	1.779.182
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.587.672</u>	<u>1.779.182</u>

(d) Promene na računima ispravke vrednosti datih kredita i depozita u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Stanje na početku godine	10.943	2.749
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	87.946	26.369
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(46.983)	(12.554)
Prihodi od kamate na obezvređena potraživanja	2.312	-
Otpisi i prodaje	-	(5.620)
Kursne razlike	-	(1)
Stanje na dan 31. decembra	<u>54.218</u>	<u>10.943</u>

19. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Patenti, licence i softver	615.453	520.578
Akumulirana ispravka vrednosti nematerijalnih ulaganja	(306.617)	(200.595)
Stanje na dan 31. decembra	<u>308.836</u>	<u>319.983</u>

Tabela promena na nematerijalnim ulaganjima prikazana je u Napomeni 20.

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Osnovna sredstva		
Oprema	690.785	577.341
Osnovna sredstva u pripremi	43.607	21.356
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	60.409	52.973
Nabavna vrednost	<u>794.801</u>	<u>651.670</u>
Akumulirana ispravka vrednosti osnovnih sredstava	(377.712)	(319.611)
Sadašnja vrednost	<u>417.089</u>	<u>332.059</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>417.089</u>	<u>332.059</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima i nematerijalnim ulaganjima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Računarska oprema</u>	<u>Ostala Oprema</u>	<u>Osnovna sredstva u pripremi</u>	<u>Ulaganja u tuđa osnovna sredstva</u>	<u>Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema</u>	<u>Nematerijalna ulaganja u pripremi</u>	<u>Nematerijalna ulaganja - softver</u>	<u>Ukupno nematerijalna ulaganja</u>
NABAVNA VREDNOST								
1. januar 2015. godine	278.011	269.153	9.572	46.717	603.453	23.022	545.638	568.660
Nabavke u toku godine	-	-	120.659	-	120.659	47.178	-	47.178
Prenos sa sredstava u pripremi	17.603	85.017	(108.876)	6.256	-	(58.748)	58.748	-
Otuđenja i rashodovanja	(43.277)	(29.165)	-	-	(72.442)	-	(88.945)	(88.945)
Prenosi/Donosi na/sa sredstva namenjena prodaji i operativne troškove	-	-	-	-	-	-	(6.315)	(6.315)
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	252.337	325.005	21.355	52.973	651.670	11.452	509.126	520.578
Nabavke u toku godine	-	-	192.952	-	192.952	94.875	-	94.875
Prenos sa sredstava u pripremi	35.423	127.841	(170.700)	7.436	-	(71.179)	71.179	-
Otuđenja i rashodovanja	(39.535)	(10.396)	-	-	(49.931)	-	-	-
Ostale promene	106	4	-	-	110	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	248.331	442.454	43.607	60.409	794.801	35.148	580.305	615.453

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima i nematerijalnim ulaganjima (nastavak)

	Računarska oprema	Ostala Oprema	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Ukupno osnovna sredstva	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Nematerijalna ulaganja - softver	Ukupno nematerijalna ulaganja
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI								
1. januar 2015. godine	208.445	72.171	-	23.680	304.296	-	193.193	193.193
Amortizacija (Napomena 11)	27.753	44.407	-	9.144	81.304	-	96.875	96.875
Otuđenja i rashodovanja	(42.763)	(23.226)	-	-	(65.989)	-	(88.946)	(88.946)
Prenosi na sredstva namenjena prodaji	-	-	-	-	-	-	(527)	(527)
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	193.435	93.352	-	32.824	319.611	-	200.595	200.595
Amortizacija (Napomena 11)	31.992	63.159	-	12.252	107.403	-	106.022	106.022
Otuđenja i rashodovanja	(39.335)	(9.967)	-	-	(49.302)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	186.092	146.544	-	45.076	377.712	-	306.617	306.617
Sadašnja vrednost na dan:								
- 31. decembra 2016. godine	62.239	295.910	43.607	15.333	417.089	35.146	273.688	308.836
- 31. decembra 2015. godine	58.902	231.653	21.355	20.149	332.059	11.452	308.531	319.983

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Sadašnju vrednost opreme na dan 31. decembra 2016. godine najvećim delom čine računarska oprema, bankomati, kancelarijski nameštaj i motorna vozila.

Banka nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita.

Na osnovu procene rukovodstva Banke, na dan 31. decembra 2016. godine ne postoje indikacije da je vrednost preostalih osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

21. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Nekretnine	33.460	32.860
Oprema	382	501
Stanje na dan 31. decembra	<u>33.842</u>	<u>33.361</u>

Banka je na kraju poslovne godine izvršila procenu vrednosti nepokretnosti i uskladila knjigovodstvenu vrednost sa tržišnom.

Promene na stalnim sredstvima namenjenim prodaji:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Stalna sredstva namenjena prodaji		
Stanje na početku godine	33.361	26.775
Prihodi po osnovu promene vrednosti	601	9.139
Ostale promene	(120)	(2.553)
Stanje na dan 31. decembra	<u>33.842</u>	<u>33.361</u>

22. OSTALA SREDSTVA

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Ostala potraživanja		
Potraživanja za naknade po osnovu ostalih usluga Banke	3.596	2.580
Potraživanja po osnovu prodaje	844	2.228
Potraživanja za date avanse	63.294	68.439
Potraživanja od zaposlenih	29.318	28.687
Potraživanja za preplaćene poreze i doprinose	306	290
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja	14.244	6.142
Potraživanja u obračunu	65.244	21.046
PDV sa pravom odbitka	2.480	2.824
Ostale investicije	393	8.987
	<u>179.719</u>	<u>141.223</u>
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima		
Razgraničena potraživanja za ostale obračunate prihode	34	-
Razgraničeni ostali troškovi	3.685	3.906
	<u>3.719</u>	<u>3.906</u>
Zalihe		
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	5.172	6.412
Inventar u upotrebi	215	975
	<u>5.387</u>	<u>7.387</u>
Bruto ostala sredstva	<u>188.825</u>	<u>152.516</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<u>(32.446)</u>	<u>(32.173)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>156.379</u>	<u>120.343</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti ostalih sredstava u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Stanje na početku godine	32.173	31.392
Nove ispravke vrednosti (Napomena 9)	5.360	15.061
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 9)	(4.250)	(7.808)
Otpisi i prodaja	(1.279)	(5.908)
Kursne razlike	442	(564)
Stanje na dan 31. decembra	<u>32.446</u>	<u>32.173</u>

23. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Transakcioni depoziti	7.406	7.399
Namenski depoziti	300	300
Ostali depoziti	4	30
Stanje na dan 31. decembra	<u>7.710</u>	<u>7.729</u>

Sektorska struktura depozita prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj bancii sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine prikazana je kako sledi:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Banke	7.113	6.810
Finansijske institucije	597	919
Stanje na dan 31. decembra	<u>7.710</u>	<u>7.729</u>

24. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Transakcioni depoziti	2.501.588	1.045.834
Štedni depoziti	3.557.910	2.896.962
Depoziti po osnovu datih kredita	110	110
Namenski depoziti	2.491.434	1.419.879
Ostale obaveze	4.516	7
	<u>8.555.558</u>	<u>5.362.792</u>
Obaveze za kamatu	18	27
Razgraničeni rashodi kamata	9.889	5.509
Stanje na dan 31. decembra	<u>8.565.465</u>	<u>5.368.328</u>

Banka je tokom godine primala dinarske depozite na po kamatnoj stopi od 3% do 7% na štednju po viđenju i oročenu štednju do godinu dana. Kamatna stopa na deviznu štednju po viđenju iznosila je 0,1%. Banka tokom 2016. godine nije primala dugoročne depozite.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Sektorska struktura depozita prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine prikazana je kako sledi:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>	<u>Ukupno</u>
Sektor drugih preduzeća	2.505.104	21.667	2.526.771
Sektor stanovništva	4.271.540	1.617.518	5.889.058
Sektor stranih lica	27.914	121.697	149.611
Drugi komitenti	25	-	25
Stanje na dan 31. decembra	6.804.583	1.760.882	8.565.465

Najveći iznos depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima se odnosi na sektor stanovništva u iznosu od 5.889.058 hiljada dinara. Najveći deo ovih depozita se odnosi na avista dinarske štedne depozite fizičkih lica u iznosu od 3.063.501 hiljadu dinara.

Sektorska struktura depozita prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine prikazana je kako sledi:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>	<u>Ukupno</u>
Sektor drugih preduzeća	1.422.534	21.343	1.443.877
Sektor stanovništva	3.068.225	758.980	3.827.205
Sektor stranih lica	24.105	72.012	96.117
Drugi komitenti	103	1.026	1.129
Stanje na dan 31. decembra	4.514.967	853.361	5.368.328

25. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Subordinirane obaveze u dinarima	465.000	465.000
Razgraničene obaveze za kamatu po subordiniranim kreditima u dinarima	3.924	4.957
Stanje na dan 31. decembra	468.924	469.957

Banka je u toku 2014. godine primila subordinirani kredit u dinarima u iznosu od 465.000 hiljada dinara od povezanog pravnog lica Telenor d.o.o sa datumom dospeća 21. oktobar 2020. godine. Kamatna stopa iznosi šestomesečni BELIBOR + 0,7% na godišnjem nivou.

26. REZERVISANJA

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Rezervisanja za sudske sporove	17.091	23.835
Rezervisanja za obaveze po ugašenim računima	6.654	6.995
Rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade	2.159	1.261
Rezervisanja za nerealizovane čekove	389	1.584
Stanje na dan 31. decembra	26.293	33.675

(a) Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Stanje na početku godine	23.835	11.495
Nova rezervisanja	-	13.778
Isplata	(1.610)	(1.438)
Ukidanje rezervisanja (napomena 9)	(5.134)	-
Stanje na dan 31. decembra	17.091	23.835

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. REZERVISANJA (nastavak)

(b) Promene na rezervisanjima za obaveze po ugašenim računima	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Stanje na početku godine	6.995	-
Nova rezervisanja (napomena 12)	-	6.995
Isplata	<u>(341)</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>6.654</u>	<u>6.995</u>

- (c) Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izvršenog obračuna i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćen je ponderisani prosek stope prinosa državnih obveznica Republike Srbije na dan 19. decembra 2016. godine. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Pravilnika o radu Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada od 5% godišnje.

Promene na rezervisanjima za otpremnine prilikom odlaska u penziju u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Stanje na početku godine	1.261	1.261
Aktuarski dobitak	1.215	-
Isplata	(729)	-
Nova rezervisanja (Napomena 10)	311	-
Unwinding efekat	<u>101</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2.159</u>	<u>1.261</u>

- (c) Odlukom Izvršnog odbora Banke, rezervisanja za nerealizovane čekove formirana su na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 389 hiljada dinara. Rezervisanja su formirana za nerealizovane čekove koji se nalaze u posedu fizičkih lica, a za koje Banka ima bezuslovnu obavezu plaćanja bez obzira da li klijenti imaju sredstva na tekućem računu.

Promene na rezervisanjima za čekove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Stanje na početku godine	1.584	6.001
Ukidanje rezervisanja (Napomena 9)	<u>(1.195)</u>	<u>(4.417)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>389</u>	<u>1.584</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. OSTALE OBAVEZE

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Ostale obaveze u dinarima		
Obaveze po osnovu naknada i provizija	-	19
Obaveze prema dobavljačima	279.806	308.934
Obaveze po osnovu primljenih avansa	947	947
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	19.220	11.185
Obaveze u obračunu	113	89
Prolazni i privremeni računi	28.059	7.212
	<u>328.145</u>	<u>328.386</u>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u dinarima		
Obaveze za neto naknade zarada	50	49
Obaveze za poreze na zarade i naknade zarada	8	8
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada	12	12
Obaveze po osnovu privremenih i povremenih poslova	-	39
Obaveze za rezervacije za neiskorišćene godišnje odmore	20.002	17.992
	<u>20.072</u>	<u>18.100</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	8.125	6.751
Obaveze za druge poreze i doprinose	35	49
	<u>8.160</u>	<u>6.800</u>
Pasivna vremenska razgraničenja u dinarima		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	33.172	32.709
Razgraničeni ostali prihodi	3.023	680
	<u>36.195</u>	<u>33.389</u>
Ostale obaveze u stranoj valuti		
Obaveze prema dobavljačima	7.199	11.385
Obaveze po osnovu primljenih avansa	4.399	7.606
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	24.706	17.285
Obaveze u obračunu	88	73
Prolazni i privremeni računi	7.206	2.628
	<u>43.598</u>	<u>38.977</u>
Stanje na dan	<u>436.170</u>	<u>425.652</u>

28. KAPITAL

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Akcionarski kapital	5.041.605	3.698.663
Nerealizovani dobiti	21.415	2.186
Gubitak iz ranijih godina	(2.130.018)	(878.324)
Gubitak tekuće godine	(1.317.786)	(1.251.694)
Stanje na dan	<u>1.615.216</u>	<u>1.570.831</u>

Akcijski kapital

Vlasnik 100% kapitala Banke je društvo Telenor Danmark Holding a/s, Copenhagen, Danska. Krajnji matični entitet grupe je Telenor ASA, Norveška.

Ukupan broj upisanih i uplaćenih akcija Banke na dan 31. decembra 2016. godine iznosi 1.439.225 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 3.503 dinara (31. decembar 2015. godine: 1.055.856 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 3.503 dinara). Na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine nije bilo prioritetnih akcija.

U toku 2016. godine Banka je imala povećanje kapitala po osnovu uplata kroz emisiju akcija u iznosu od 1.342.942 hiljade dinara.

Nerealizovani dobiti u 2016. godini odnose se na aktuarske dobitke nastale po osnovu rezervacija za otpremnine prilikom odlaska u penziju i povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu efekata fer vrednovanja HOV koje su raspoložive za prodaju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Garancije i ostale preuzete buduće obaveze

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Date garancije i druga jemstva		
- u dinarima	1.937	1.884
- u stranoj valuti	130.020	111.247
Preuzete opozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima	183.093	204.554
Preuzete opozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite za prekoračenja po tekućim računima	340	-
Stanje na dan	<u>315.390</u>	<u>317.685</u>

(b) Obaveze po osnovu operativnog lizinga

Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora po osnovu zaključenih ugovora.

Buduća minimalna plaćanja neotkazivih obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazana su kako sledi:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Do 1 godine	99.943	106.041
Od 1 do 5 godina	-	80.417
	<u>99.943</u>	<u>186.458</u>

(b) Sudski sporovi

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv pravnih i fizičkih lica radi naplate svojih potraživanja, a javlja se i kao tužena strana u određenom broju sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 26 uz finansijske izveštaje, rukovodstvo Banke je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke po sudskim sporovima u 2016. godini u iznosu od 17.091 hiljade dinara (31. decembar 2015. godine: 23.835 hiljada dinara). Rukovodstvo Banke ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ostalih sporova koji se vode protiv Banke.

Rukovodstvo Banke smatra da konačan ishod ovih sudskih sporova neće značajno uticati na operativni rezultat ili finansijsko stanje Banke.

(c) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

30. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije,
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***30. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)**

Zakonom o bankama Republike Srbije je propisano da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od 10 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu, pokazatelj adekvatnosti kapitala od najmanje 12%, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013, 43/2013, 92/2013, 33/2015 i 61/2015) i Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Banka je definisala ciljeve, politike i procese upravljanja kapitalom i rizikom u skladu sa trenutnom kapitalnom regulativom.

(a) Implementacija kapitalne regulative

U skladu sa regulativom koju je propisala Narodna banka Srbije i usvojenim planom za implementaciju Bazel II standarda, Banka je odabrala i implementirala sledeće pristupe za obračun kapitalnih zahteva u okviru prvog stuba:

- Za kreditne rizike – standardizovan pristup,
- Za tržišne rizike u bankarskoj knjizi – pristup neto otvorene devizne pozicije,
- Za operativne rizike – pristup osnovnih indikatora.

Prilikom odabira navedenih pristupa za obračun kapitalnih zahteva, Banka se rukovodila principom proporcionalnosti, uzimajući u obzir kompleksnost izabrane metodologije, veličinu portfolija i strukturu rizične aktive.

(b) Adekvatnost kapitala

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014), utvrđena je metodologija izračunavanja adekvatnosti kapitala. U skladu sa ovom Odlukom, izvršene su zahtevane korekcije na knjigovodstvenoj vrednosti kapitala na osnovu čega je izračunat regulatorni kapital. Regulatorni kapital se sastoji iz osnovnog i dopunskog kapitala, koji je umanjen za definisane odbitne stavke, dok se rizična bilansna i vanbilansna aktiva utvrđuju u skladu sa odabranim pristupima propisanim u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Osnovni kapital uključuje uplaćeni deo akcionarskog kapitala Banke, dobit Banke kao i sve vrste rezervi Banke formiranih na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, u skladu sa uslovima propisanim u Odluci o adekvatnosti kapitala.

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Regulatorni kapital		
Osnovni kapital	1.282.820	1.248.663
Dopunski kapital	300.204	373.967
	1.583.024	1.622.630
<i>Odbitne stavke od kapitala</i>		
Iznos potrebnih rezervi za procenjene gubitke	(17.298)	(7.406)
Ukupno (1)	1.565.726	1.615.224
Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva		
Bilansna aktiva	1.554.235	847.016
Vanbilansna aktiva	375	250
Operativni rizik	485.808	751.325
Ukupno (2)	2.040.418	1.598.591
Adekvatnost kapitala (1/2 x 100)	76,74%	101,04%

* Otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2016. godine je iznosila 19.580 hiljada dinara, odnosno racio 1,25%. Obzirom da je racio manji od 2% Banka nije u obavezi da racuna kapitalni zahtev za devizni rizik.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE*(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***30. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)****(c) Pokazatelji poslovanja Banke – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima**

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa odredbama člana 34. Zakona o bankama, odnosno sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i Odlukom o upravljanju rizicima banke.

Na dan 31. decembra 2016. godine, kao i 2015. godine Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2016. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni
	Minimum	
1. Kapital	EUR 10 miliona	EUR 12,7 miliona
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	76,74%
3. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	26,64%
4. Izloženost prema licima povezanim s Bankom	Maksimum 25%	3,52%
5. Zbir svih velikih izloženosti Banke u odnosu na kapital	Maksimum 400%	22,77%
6. Pokazatelji likvidnosti		
u poslednjem mesecu izveštajnog perioda	1,00%	7,14%
u poslednja tri dana izveštajnog perioda	0,90%	6,94%
poslednjeg radnog dana izveštajnog perioda	0,80%	6,93%
7. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	1,25%
8. Izloženosti Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	19,25%

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2015. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni
	Minimum	
1. Kapital	EUR 10 miliona	EUR 13,3 miliona
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	101,05%
3. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	21,11%
4. Izloženost prema licima povezanim s Bankom	Maksimum 20%	2,69%
5. Zbir svih velikih izloženosti Banke u odnosu na kapital	Maksimum 400%	27,25%
6. Pokazatelji likvidnosti		
u poslednjem mesecu izveštajnog perioda	1,00%	7,97%
u poslednja tri dana izveštajnog perioda	0,90%	6,50%
poslednjeg radnog dana izveštajnog perioda	0,80%	6,43%
7. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	1,35%
8. Izloženosti Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	24,56%

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka ima neto izloženost prema jednoj grupi povezanih lica od 19,25% kapitala (2015. godine: 24,56%). Ukupna velika izloženost (dozvoljena 400%) prema licima ili grupama povezanih lica je 22,77%. Izloženost prema grupi lica povezanih sa bankom je 3,52%.

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA**31.1. Uvod**

Bankarsko poslovanje je izloženo rizicima koji se, u zavisnosti od strukture, strategije i veličine banke razlikuju po vrsti i stepenu materijalnosti. Tipično, banke su izložene kreditnom riziku, tržišnom riziku, riziku likvidnosti i operativnom riziku. Upravljanje ovim rizicima je jedan od najvažnijih zadataka banke.

Banka poštuje nekoliko osnovnih principa upravljanja vrednošću i rizikom:

- Upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom je međusobno povezano. Cilj svake kompanije je da stvori vrednost. Da bi se ostvario ovaj cilj, donose se odgovarajuće odluke i razvijaju aktivnosti, iako ne postoji izvesnost u pogledu konačnog rezultata ovog procesa. Da bi osigurala kontinuitet u poslovanju, adekvatnost kapitala mora da bude na nivou koji može da pokrije bilo kakve posledice nepredviđenih negativnih događaja.
- Upravljanju rizikom se pristupa uzimajući u obzir sve rizike kojima je Banka izložena i sve aktivnosti kojima se bavi.
- Primarna odgovornost za upravljanje vrednošću i rizikom leži na linijama poslovanja, dok Tim za kontrolu rizika i modeliranje posluje nezavisno od linija poslovanja i obavlja savetodavnu, pomoćnu i nadzornu ulogu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.1. Uvod (nastavak)

Strategija i politika upravljanja rizicima

Politika i strategija upravljanja rizikom je definisana od strane Upravnog odbora Banke. Politika upravljanja rizicima navodi ciljeve (nivo ambicija) i osnovne principe upravljanja rizicima. Strategije upravljanja rizicima i kapitalom definišu način na koji Banka postiže nivo ambicija (ciljeve) i sadrže pristup i resurse potrebne za realizaciju politike upravljanja rizicima.

Organizacija upravljanja rizikom

Model upravljanja rizikom Telenor banke definiše obaveze i zaduženja koji su potrebni za upravljanje procesom stvaranja vrednosti i svim povezanim rizicima. Model upravljanja je organizovan po različitim nivoima:

- Upravni odbor (uz asistenciju Odbora za reviziju), Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO)
Ovi odbori se koncentrišu na globalno upravljanje rizikom i na praćenje stvaranja vrednosti i adekvatnosti kapitala Banke. Redovno izveštavanje Odboru za reviziju osigurava da postoji dovoljan protok informacija relevantnim članovima Upravnog odbora. Svake godine, Upravni odbor određuje granice tolerancije za sve materijalne rizike kojima je Banka izložena. Izvršni odbor je odgovoran za sprovođenje strategije za upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom koja je definisana od strane Upravnog odbora i daje glavne smernice upravljanja. Direktor sektora za finansije i rizik (CFRO), koji je član Izvršnog odbora, nadzire proces upravljanja rizicima. ALCO odbor Banke donosi odluke o investicijama i finansiranju i takođe prati moguće izloženosti riziku fokusirajući se pre svega na rizik likvidnosti, kamatni i devizni rizik.
- Specijalizovani forumi za rizik
Ovi odbori se koncentrišu na razvoj okvira za jedan određeni tip rizika ili grupu aktivnosti na nivou cele Banke i nadgledaju proces upravljanja ovim rizikom. Vođeni od strane CFRO-a, Odbori za rizike se sastoje iz predstavnika linijskog menadžmenta i Tim za kontrolu rizika i modeliranje.
- Odeljenje za internu reviziju je zaduženo za planiranje revizije i kontroliše usklađenost okvira za upravljanje rizikom sa pravnim i regulatornim uslovima, efikasnost i efektivnost sistema za upravljanje rizikom i njegovu usklađenost sa okvirom za upravljanje rizikom, kao i način na koji se linijski menadžment bavi rizikom van ovog formalnog okvira.
- Linijski menadžment ima primarnu obavezu da upravlja vrednošću i rizikom. On osigurava da okvir za upravljanje rizikom, koji se odnosi na poslovanje, bude ugrađen u poslovanje putem politika i procedura. Linijski menadžment takođe ima zadatak razvoja transakcionih modela rizika.
- Tim za kontrolu rizika i modeliranje meri rizike, adekvatnost kapitala i stvaranje vrednosti za sve poslovne linije i izveštava svoje nalaze upravi. Takođe, ovaj tim je zadužen za razvoj, testiranje, implementaciju i praćenje modela za merenje rizika. Funkcioniše kao zasebna organizaciona jedinica koja se bavi upravljanjem vrednošću, rizikom i kapitalom nezavisno od poslovnih linija i ima ulogu savetodavca, podrške i nadzora u skladu sa standardima za upravljanje rizikom.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražavaju očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka u neočekivanim, ali mogućim scenarijima. Modeli gubitaka koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Dodatno, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost rizicima i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru kao i Odborima za upravljanje rizicima. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost i kvalitet kreditnog portfolija Banke, usklađenost sa postavljenim limitima (internim i regulatornim), merenje kamatnog rizika, racija i gepova likvidnosti, izloženost operativnom riziku i promene profila rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja (nastavak)

Više rukovodstvo Banke mesečno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Upravnom odboru se kvartalno dostavlja integralni izveštaj o rizicima, koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

Izveštaj u skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke ("Sl. glasnik RS", br. 103/2016) i Smernicama za objavljivanje podataka i informacija banke koje se odnose na kvalitet aktive, Banka će objaviti na svom web sajtu do kraja maja 2017. godine.

31.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja potencijalno negativno odstupanje od očekivane vrednosti finansijskog instrumenta, usled neplaćanja ili neizvršenja dužnika, jemca, druge ugovorne strane (u profesionalnoj transakciji) ili emitenta dužničkog instrumenta, a usled nelikvidnosti te strane ili nedostatka spremnosti da plati ili obavi plaćanje ili nekih događaja i mera koje su preduzele političke ili monetarne institucije u određenoj zemlji (ovo se takođe naziva i rizik zemlje).

Strategija i procesi

Kreditnim rizikom se upravlja na dva nivoa: na nivou transakcija i na nivou portfolija. Upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija znači da postoje jasne procedure, procesi i aplikacije koje su uvedene da bi se procenili rizici pre i nakon što se prihvati pojedinačna kreditna izloženost. Upravljanje rizikom na nivou portfolija zahteva periodično izveštavanje na nivou (ili delovima) konsolidovanog kreditnog portfolija, praćenje discipline poštovanja limita i upravljanje portfoliom.

Upravljanje kreditnim rizikom – na nivou transakcija i nivou portfolija

Za upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija - prihvatanje kreditnog rizika odgovoran je Tim za kreditno poslovanje, dok je za upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija odgovoran Tim za kontrolu rizika i modeliranje. Proces upravljanja kreditnim rizikom sastoji se od identifikacije (na nivou transakcije, odnosno portfolija), procene/merjenja i nadzora/praćenja rizika.

Cilj ovog procesa je da, nakon definisanih koraka, pruži menadžmentu Telenor banke informacije o nivou i strukturi kreditnog rizika, na bazi kojih će oni moći da reaguju i preduzmu korektivnu akciju, u slučaju da kreditni rizik izlazi iz definisanih nivoa tolerancije (apetita) za preuzimanjem rizika. Korektivni koraci uključuju strategije izbegavanja, mitigacije, prihvatanja i transfera rizika.

Nadzor i praćenje

Način na koji se prati kredit, utvrđuje se primarno prema klasi rizika, pri čemu se pravi razlika na osnovu Verovatnoće neizvršenja (PD) i Očekivanog gubitka (EL). Ovaj drugi parametar uzima u obzir ne samo PD, već i iznos duga za koji se očekuje da će ostati nenaplaćen po neizvršenju (tj. predstavlja nenadoknadiivi gubitak).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) *Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama*

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine dat je u narednoj tabeli:

	<u>31.12.2016.</u>	<u>31.12.2015.</u>
Finansijska sredstva kod Centralne banke	781.825	1.878.852
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	1.439.170	179.987
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	2.591.274	2.320.226
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	975.386	456.309
Od čega krediti i potraživanja gde banka nema izloženost po kreditnom riziku	504.943	4.869
Kreditni i potraživanja od komitenata	3.562.325	1.635.751
Kreditni i potraživanja od stanovništva	3.410.842	1.582.482
Kreditni i potraživanja od pravnih lica	50.156	38.081
Od čega krediti i potraživanja gde banka nema izloženost po kreditnom riziku	101.327	15.188
Ostala sredstva	188.502	151.218
Od čega ostala sredstva gde banka nema izloženost po kreditnom riziku	76.707	29.649
Ukupna izloženost kreditnom riziku po bilansnim stavkama	9.538.482	6.622.343
Izloženosti po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama:	184.135	205.221
- garancije	702	667
- neiskorišćene preuzete obaveze	183.433	204.554
Ukupna izloženost	9.722.617	6.827.564

Na dan 31. decembra 2016. godine ukupna izloženost kreditnom riziku po bilansnim stavkama iznosi 9.538.482 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 6.622.343 hiljada dinara).

Na dan 31. decembra 2016. godine, izloženosti po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama u iznosu od 184.135 hiljada dinara obuhvataju garancije od 702 hiljade dinara (Napomena 29 (a)), kao i neiskorišćene preuzete obaveze u iznosu od 183.433 hiljade dinara.

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti, prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koja može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) *Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (nastavak)*

Koncentracija rizika pri maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku, po industrijskim sektorima, pre i nakon uzimanja u obzir iznosa obezvređenja usled kreditnog rizika, na dan 31. decembra 2016 i 2015. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	Bruto maksimalna izloženost 2016.	Neto maksimalna izloženost 2016.	Bruto maksimalna izloženost 2015.	Neto maksimalna izloženost 2015.
Stanovništvo	3.410.842	3.325.898	1.582.482	1.542.136
Prerađivačka industrija	68	7	402	-
Trgovina	1.056	411	835	190
Građevinarstvo	2.973	2.973	3.665	3.665
Saobraćaj i veze	86.590	86.525	81.529	81.529
Država	4.812.269	4.812.269	4.379.065	4.379.065
Ostalo	1.408.819	1.408.194	779.586	779.160
Ukupno	9.722.617	9.636.277	6.827.564	6.785.745

Izloženost kreditnom riziku po geografskim područjima

Telenor Banka je online Banka, koja nema fizičko prisustvo i mrežu filijala. Kreditni portfolio se sastoji prevashodno od kredita datim fizičkim licima sa teritorije Republike Srbije.

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Kao instrumenti materijalne kreditne zaštite u obzir se uzimaju samo gotovinski depoziti, dok se instrumenti nematerijalne kreditne zaštite trenutno ne koriste za ublažavanje kreditnog rizika.

Ublažavanje kreditnog rizika se primenjuje samo kada postoje neophodne politike i procedure. Samo sredstva obezbeđenja koja ispunjavaju kriterijume podobnosti i minimalne uslove (propisane od strane NBS) su uključena u obračun.

(b) *Kvalitet portfolija*/i/ **Kreditni plasmani**

Kvalitetom finansijskih sredstava Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana. Sledeća tabela prikazuje kvalitet portfolija (neto plasmana i vanbilansne izloženosti), zasnovan na sistemu interne klasifikacije Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine.

Nivoi kreditnog rizika određeni su pomoću interno razvijenog PD rejting modela i to za klijente koji su prošli proces ocene i dodeljivanja odgovarajućeg rejtinga, koristeći u te svrhe razvijene PD alate. Zaključno sa 31. decembrom 2016. godine, ovo se odnosilo na kredite date stanovništvu – keš kredite, dozvoljeni minus po tekućem računu i kreditne kartice. Za navedene rejtingovane izloženosti, a koje su deo normalnog, performing portfolija, nivo kreditnog rizika je određen na sledeći način, uzimajući u obzir PD masterskalu Banke i broj dana docnje pod pragom materijalnosti:

- PD klasa 1-4 – nizak
- PD klasa 5-7 – umeren
- PD klasa 8-9C – visok

Ovaj inicijalni nivo rizika se koriguje u konačni PD/nivo rizika, uzimajući u obzir docnju sa pragom materijalnosti propisanim odlukom NBS-a za fizička lica, na sledeći način:

- Docnja iznad 30 dana - umeren rizik
- Docnja iznad 60 dana - visok rizik
- Docnja iznad 90 dana – moguć gubitak
- Docnja iznad 180 dana – neopravljiv gubitak

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (nastavak)

// Krediti i plasmani (nastavak)

Za izloženosti koje nisu dobile ocenu i odgovarajuće mapiranje na PD masterskalu Banke, nivo internog kreditnog rizika dodeljen je na sledeći način:

1. Za izloženosti koje čine portfolio kredita datih za kupovinu uređaja, dodeljen je nizak nivo rizika, nezavisno od broja dana docnje, jer za ovaj portfolio kredita postoji keš depozit od strane Telenor d.o.o stanja, kao prvoklasno sredstvo obezbeđenja.
2. Za potraživanja koja se odnose na naknade za korišćenje i održavanje tekućeg računa dodeljen je visok nivo rizika, kao donja granica, dok ovaj nivo može biti i veći u zavisnosti od broja dana docnje pod NBS pragom materijalnosti, u skladu sa gore navedenim pravilima.
3. Za izloženosti prema bankama i državi, dodeljen je nizak nivo kreditnog rizika.
4. Za ostala sredstva, koja predstavljaju deo kreditnog portfolija, dodeljen je nivo kreditnog rizika koristeći kombinaciju navedenih pravila u skladu sa brojem dana docnje i nivoa ispravki vrednosti po tim potraživanjima, gde su izloženosti koje su 100% obezvređene dobile neoporavljiv nivo kreditnog rizika.
5. Za potraživanja po kojima Telenor Banka nema izloženost po osnovu kreditnog rizika, dodeljen je nizak nivo rizika.

Nivo kreditnog rizika u skladu sa internom klasifikacijom	Ukupno bruto	Ukupno bruto
	2016.	2015.
Nizak	9.023.798	6.548.345
Umeren	581.037	237.326
Visok	47.587	10.596
Moguć gubitak	17.069	501
Neoporavljiv	53.126	30.796
Ukupno	9.722.617	6.827.564

Sledeća tabela prikazuje strukturu portfolija (bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) i pripadajuće ispravke vrednosti i rezervisanja u odnosu na dospeće i pojedinačno obezvređenje, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine.

31.12.2016. godine	Nedospeli i neobezvređeni			Dospeli neobezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno
	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Sub-standardni stepen kvaliteta			
Centralna banka	781.825	-	-	-	-	781.825
Država	4.030.444	-	-	-	-	4.030.444
Finansijske institucije	673.923	-	-	301.463	-	975.386
Plasmani komitentima:						
Preduzetnici	-	-	-	15	16	31
Stanovništvo	1.920.298	75.849	2.768	1.357.231	54.696	3.410.842
Druga preduzeća	173.570	-	-	53.279	1.108	227.957
Javna preduzeća	111.644	-	-	96	257	111.997
Garancije	702	-	-	-	-	702
Ostala vanbilansna aktiva	106.336	76.752	345	-	-	183.433
Ukupno	7.798.742	152.601	3.113	1.712.084	56.077	9.722.617

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (nastavak)

/i/ Krediti i plasmani (nastavak)

31.12.2015. godine	Nedospeli i neobezvređeni			Dospeli neobezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno
	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Sub-standardni stepen kvaliteta			
Centralna banka	1.878.852	-	-	-	-	1.878.852
Država	2.500.213	-	-	-	-	2.500.213
Finansijske institucije	456.308	-	-	1.229	16	457.533
Plasmani komitentima:						
Preduzetnici	-	-	-	-	16	16
Stanovništvo	1.079.989	14.158	730	457.791	29.814	1.582.482
Druga preduzeća	71.269	-	5	73.911	36.331	181.516
Javna preduzeća	15.174	-	6.411	26	100	21.711
Garancije	667	-	-	-	-	667
Ostala vanbilansna aktiva	87.979	116.292	283	-	-	204.554
Ukupno	6.090.451	130.450	7.429	532.957	66.277	6.827.564

Potraživanja se, u ovom prikazu, definišu kao dospela ako na dan bilansa stanja imaju bilo koje neizmireno dospeće, ne uzimajući u obzir broj dana dočnje. Metod za određivanje ispravke vrednosti/rezervisanja za bilansne stavke je određen na sledeći način: Partije sa dočnjom preko 90 dana su pojedinačno obezvređene, u suprotnom potraživanja su grupno obezvređena. Nasleđeni KBC portfolio koji je tokom 2015. godine u potpunosti bio pokriven gotovinskim depozitom kao sredstvom obezbeđenja, u skladu sa ugovorom sa KBC Insurance NV i nije nosio kreditni rizik za Telenor Banku je tokom 2015. godine isknjižen iz bilansa Banke.

Dospeli, a neobezvređeni krediti i plasmani

Sledeće tabele prikazuju ročnu strukturu u odnosu na broj dana dočnje i ukupan iznos dospelih kredita i plasmana koji nisu pojedinačno obezvređeni na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine. Krediti i plasmani se definišu kao dospeli ako na dan bilansa stanja imaju bilo koje neizmireno dospeće, bez obzira na broj dana dočnje.

Kredit i plasmani koji su dospeli, a od datuma prvobitnog dospeća nije proteklo više od 90 dana (za iznos u dočnji koji je materijalno značajan) ne podležu obezvređenju na pojedinačnoj osnovi, osim ukoliko ne postoji informacija da je došlo do porasta rizika koji ukazuje na potrebu obezvređenja.

U hiljadama dinara

31.12.2016. godine	U hiljadama dinara					Ukupno	
	Do 30 dana	Od 31 do 60 dana	Od 61 do 90 dana	Preko 90 dana			
Finansijske institucije	301.463	-	-	-		301.463	
Plasmani komitentima:							
Preduzetnici	15	-	-	-		15	
Stanovništvo	1.203.439	96.796	32.374	24.622		1.357.231	
Druga preduzeća	51.290	1.989	-	-		53.279	
Javna preduzeća	96	-	-	-		96	
Ukupno	1.556.303	98.785	32.374	24.622		1.712.084	
	Do 30 dana	Od 31 do 60 dana	Od 61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti	Ukupno neto 2016.
	1.556.303	98.785	32.374	24.622	1.712.084	30.623	1.681.461

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (nastavak)

Dospeli, a neobezvređeni krediti i plasmani (nastavak)

31.12.2015. godine		U hiljadama dinara				
	Do 30 dana	Od 31 do 60 dana	Od 61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno	
Finansijske institucije	17	1.212	-	-	1.229	
Plasmani komitentima:						
Stanovništvo	412.950	34.333	10.508	-	457.791	
Druga preduzeća	38.464	1.523	33.924	-	73.911	
Javna preduzeća	26	-	-	-	26	
Ukupno	451.457	37.068	44.432	-	532.957	

	Do 30 dana	Od 31 do 60 dana	Od 61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti	Ukupno neto 2015.
	451.457	37.068	44.432	-	532.957	9.704	523.253

/ii/ Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*) prate se na nivou Banke i na nivou internih klasa rizika.

Staus *default* je usklađen sa Basel II kriterijumima.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*) kod preduzeća i preduzetnika prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pregled sektorske strukture navedenih potraživanja, odnosno bilansne aktive i vanbilansnih stavki sa statusom neizmirivanja obaveza u bruto iznosu, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	Vrednost bilansne aktive i vanbilansnih stavki 2016.	Bilansna aktiva i vanbilansne stavke sa statusom Default 2016.	Vrednost bilansne aktive i vanbilansnih stavki 2015.	Bilansna aktiva i vanbilansne stavke sa statusom Default 2015.
Sektor finansija i osiguranja	525.735	-	32.116	-
Sektor preduzetnika	31	16	16	16
Sektor privrednih društava	117.373	812	119.035	1.342
Sektor stanovništva	3.410.842	67.755	1.582.482	29.332
Sektor stranih lica*	456.912	1.343	441.045	-
Javni sektor	4.812.269	-	4.379.065	-
Ostali sektori	399.455	552	273.805	111
Ukupno 2016.	9.722.617	70.478	6.827.564	30.801

Napomena:

Sektor stranih lica uključuje izloženosti prema fizičkim i pravnim licima koji su nerezidenti, kao i stane banke. Za 2016. godinu struktura sektora stranih lica je: Finansijske institucije (449.872 hiljade dinara), Stanovništvo (1.420 hiljada dinara) i druga preduzeća (5.619 hiljada dinara).

/iii/ Reprogramirani krediti

Na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine Banka nije imala reprogramirane kredite.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

(c) Procena obezvređenja finansijskih sredstava

U skladu sa metodologijom za obračun ispravke vrednosti, Telenor banka na svaki datum bilansa stanja, utvrđuje da li postoji neki objektivni dokaz da je kod nekog pojedinačnog finansijskog sredstva ili u grupi finansijskih sredstava došlo do događaja koji vode obezvređenju finansijskog sredstva i posledičnom obračunu ispravke vrednosti odnosno rezervisanja za vanbilansne stavke.

Ukoliko postoji neki objektivni dokaz da je došlo do ispravke vrednosti, Banka priznaje sve nastale gubitke usled ispravke vrednosti kroz bilans uspeha. Samo gubici koji su zaista nastali se mogu priznati kao gubici usled ispravke vrednosti. To znači da se gubici koji se očekuju usled budućih događaja, bez obzira na njihovu verovatnoću, ne priznaju.

Telenor banka primenjuje internu definiciju neizvršenja, kao test objektivnog dokaza ispravke vrednosti. Prema ovom pristupu, smatra se da je klijent/plasman obezvređen ako i samo ako je klijent/plasman u neizvršenju, na osnovu interne definicije neizvršenja.

Metodologija za ispravke vrednosti se primenjuje i na bilansne i na vanbilansne rizike za sve kreditne izloženosti u bankarskoj knjizi.

Za potrebe merenja gubitka usled ispravke vrednosti, ceo kreditni portfolio Telenor banke se može podeliti u sledeće klase:

- Normalan portfolio – Grupna/IBNR ispravka vrednosti
- Obezvređen portfolio – Pojedinačna ispravka vrednosti.

Kriterijum za određivanje metoda merenja ispravke vrednosti je kašnjenje pod NBS pragom materijalnosti od 90 i više dana – onda se potraživanja tretiraju kao pojedinačno obezvređena, nezavisno od iznosa ovih potraživanja. U suprotnom za potraživanja se primenjuje grupna ispravka vrednosti, odnosno priznaju se nastali ali neprijavljeni gubici (IBNR) u skladu sa IAS 39.

Za potraživanja kod kojih se procena ispravki vrednosti vrši na individualnoj osnovi Banka je definisala interni pristup obračuna suspendovane kamate. Kada potraživanje ispuni uslov za suspendovanje kamate sva do tada obračunata kamata ostaje u bilansu i ispravlja se u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti. Banka nastavlja dalji obračun kamate koja se ne priznaje kao prihod u bilansu uspeha i na koju se ne obračunava ispravka vrednosti.

Struktura ispravke vrednosti i rezervisanja na dan 31. decembra 2016. godine prikazana je kako sledi:

	Individualne ispravke vrednosti	Grupne ispravke vrednosti	Ukupno 2016.
Bilansna aktiva	52.908	33.218	86.126
Ukupno	52.908	33.218	86.126

Struktura ispravke vrednosti i rezervisanja na dan 31. decembra 2015. godine prikazana je kako sledi:

	Individualne ispravke vrednosti	Grupne ispravke vrednosti	Ukupno 2015.
Bilansna aktiva	30.801	11.018	41.819
Ukupno	30.801	11.018	41.819

31.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke koji proizilazi iz nemogućnosti Banke da izmiri sve svoje dospеле obaveze. Da bi ograničili ovaj rizik, rukovodstvo Banke je diversifikovalo izvore finansiranja kao dodatak bazi stabilnih depozita i usvojilo politiku za upravljanje rizikom likvidnosti i finansiranja. Banka je razvila procese unutrašnjih kontrola i plan oporavka u slučaju krize likvidnosti zarad upravljanja ovim rizikom. Pod ovim se podrazumeva konstantna procena očekivanih novčanih tokova i dostupnost visokokvalitetnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti iskorišćena u slučaju potrebe za dodatnim finansiranjem.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Cilj Banke jeste da održava portfolio utržive i diversifikovane aktive za koju se pretpostavlja da može biti lako likvidirana u slučaju prekida novčanih tokova. U skladu sa Bančinom politikom, likvidnost se procenjuje i njome se upravlja uzimajući u obzir različita scenarija i faktore stresa koji mogu biti uzrokovani promenama na tržištu ili biti specifični za Banku. Na dnevnom nivou se prati limit koji je uspostavljen na odnos visokokvalitetne aktive i kratkoročnih obaveza u okviru internog sistema limita, ali i limit koji je definisala Narodna banka Srbije (pokazatelj likvidnosti). Pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih sredstava prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod banaka sa propisanim kreditnim rejtingom, depoziti kod Narodne banke Srbije, potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Banci, finansijski instrumenti kotirani na berzi i ostala potraživanja Banke koja dospevaju do mesec dana) i zbira obaveza po viđenju bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana. Za obaveze bez ugovorenog roka dospeća se primenjuje *haircut* u zavisnosti od vrste obaveze, odnosno tipa depozita (banke, stanovništvo ili sektor preduzeća), a koje je propisala NBS. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom na mesečnom nivou prati ove pokazatelje.

Tokom 2016. godine pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti (koji obuhvata samo visokokvalitetnu aktivu bez likvidne aktive drugog reda gde spadaju ostala potraživanja koja dospevaju u roku od mesec dana od dana obračuna pokazatelja) su bili konstantno visoko iznad propisanog minimuma od strane regulatora koji iznosi 1 odnosno 0,7 respektivno prosečno u roku od mesec dana. Vrednost pokazatelja likvidnosti tokom 2016. i 2015. godine je prikazan u tabeli ispod:

	2016.	2015.
Prosek tokom perioda	6,35	11,20
Najviši	8,40	16,92
Najniži	4,68	6,43
Na dan 31. decembra *	6,93	6,43

Vrednosti užeg pokazatelja likvidnosti u toku 2016. i 2015. godine je prikazan u tabeli ispod:

	2016.	2015.
Prosek tokom perioda	4,9	8,36
Najviši	5,1	12,62
Najniži	4,6	5,02
Na dan 31. decembra	5,0	6,22

Banka kontinuirano održava adekvatan nivo portfolija visoko likvidnih i lako utrživih hartija od vrednosti, pre svega državnih zapisa i obveznica Republike Srbije i blagajničkih zapisa Narodne banke Srbije. Ovaj portfolio služi kao rezerva likvidnosti koja se lako, brzo i uz minimalne gubitke u vrednosti može konvertovati u gotovinu odnosno založiti kao sredstvo obezbeđenja radi izmirenja dospelih obaveza kao i neočekivanih odliva ili prekida novčanih priliva.

S obzirom na to da je fokus Banke i tokom 2016. godine predstavljalo kreiranje stabilne depozitne baze sa preovlađujućim učešćem depozita stanovništva, a sa druge strane kreditna aktivnost podržana finansiranjem iz sopstvenih sredstava započeta u četvrtom kvartalu 2015. godine, pokazatelj odnosa kredita i depozita u odnosu kraj 2015. godine kada je iznosio 5%, iako i dalje na niskom nivou, raste u skladu sa strategijom i poslovnim planom i na kraju 2016. godine iznosi 16%.

Pored praćenja pokazatelja likvidnosti Banka redovno izrađuje projekcije novčanih tokova u kratkom i dugom roku. Cilj projekcija novčanih tokova jeste da se blagovremeno utvrde neusklađenosti bilansne aktive i pasive u pogledu ročne strukture. Izveštaji o tokovima gotovine se prave po svim značajnim valutama (RSD i EUR) i zbirno za sve valute sa kojima Banka posluje. Oni se koriste da bi se identifikovale značajne neusklađenosti u dospećima potraživanja i obaveza Banke i da bi se procenile buduće potrebe za likvidnošću, kao i viškovi likvidnosti, i u skladu sa tim blagovremeno donele odgovarajuće odluke.

Kod projekcije novčanih tokova razvrstavanje bilansnih stavki bazira se na principu preostale ugovorene ročnosti (preostali broj dana do dospeća). Stavke bez ugovorenog roka dospeća kao što su: sredstva obavezne rezerve, transakcioni depoziti, depoziti po viđenju i sva ostala potraživanja i obaveze bez ugovorene ročnosti se raspoređuju po internoj metodologiji koju je Banka razvila za različita scenarija (osnovni i stresna scenarija) koja su kreirana za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti. Na taj način, Banka ima uvid u to koja scenarija je izlažu većem riziku likvidnosti i za svaki scenario ima definisane aktivnosti koje može da sprovede u slučaju realizacije nekog od njih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Bez obzira na kratku istoriju vanbilansnih pozicija nastalih po osnovu kreditnih kartica (čija produkcija je započela u četvrtom kvartalu 2015. godine) i minusa po tekućim računima (čija produkcija je krenula u četvrtom kvartalu 2016. godine), prilikom projektovanja budućih priliva i odliva Banka konzervativnije procenjuje potencijalne obaveze nastale po osnovu ovih pozicija, uzimaju se u obzir dodatna izdvajanja koja po tom osnovu mogu nastati.

Tabela ispod daje sumaran pregled nediskontovanih novčanih tokova Bančinih finansijskih sredstava i obaveza raspoređenih po ročnosti na dan 31. decembar 2016. godine. Finansijska sredstva namenjena prodaji se prvi put pojavljuju u Bančinom bilansu stanja u decembru 2015. godine, prikazana su po fer vrednosti i raspoređena su u skladu sa njihovim ugovorenim rokom dospeća.

Obaveze bez ugovorenog roka dospeća se tretiraju kao da će biti povučene do mesec dana što predstavlja izuzetno konzervativan pristup. Banka ne očekuje da će klijenti iskoristiti opciju da prevremeno povuku svoja sredstva te stoga tabela ne odražava očekivane novčane tokove. Svi nasledni depoziti KBC banke, čije je učešće na 31. decembar 2016. zanemarljivo u odnosu na ukupan portfolio depozita Banke, se tretiraju kao depoziti čiji je rok dospeća do mesec dana.

Plasmane sa docnjom iznad 90 dana Banka u skladu sa politikama Telenor banke tretira kao plasmane sa neizvesnim rokom dospeća, te su isti prikazani u okviru aktive koja dospeva u periodu od preko jedne godine:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Ukupno 2016.
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.633.549	-	-	-	-	1.633.549
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	1.439.170	1.439.170
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	520.793	61.076	878.091	801.886	329.428	2.591.274
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	961.340	-	-	-	14.046	975.386
Kredit i potraživanja od komitenata	425.261	362.140	534.175	880.852	1.305.680	3.508.108
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	308.836	308.836
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	417.089	417.089
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	56.141	56.141
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	33.842	33.842
Ostala sredstva	68.550	-	-	-	87.829	156.379
UKUPNA AKTIVA	3.609.493	423.216	1.412.266	1.682.738	3.992.065	11.119.778
PASIVA						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.710	-	-	-	-	7.710
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	6.088.239	-	-	18.628	2.458.598	8.565.465
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	468.924	468.924
Rezerviranja	-	-	-	26.293	-	26.293
Ostale obaveze	344.906	-	-	1.968	89.296	436.170
Ukupno obaveze	6.440.855	-	-	46.889	3.016.818	9.504.562
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.615.216	1.615.216
UKUPNO PASIVA	6.440.855	-	-	46.889	4.632.034	11.119.778
Ročna neusklađenost na dan						
31.12.2016. godine	(2.831.362)	423.216	1.412.266	1.635.849	(639.969)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Ukupno 2015.
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.395.667	-	-	-	-	2.395.667
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	179.987	179.987
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	903.775	-	1.058.909	357.542	2.320.226
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	445.124	-	-	-	11.185	456.309
Kredit i potraživanja od komitenata	156.797	167.190	231.904	452.114	616.803	1.624.808
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	319.983	319.983
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	332.059	332.059
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	93.425	93.425
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	33.361	33.361
Ostala sredstva	26.901	-	-	-	93.442	120.343
UKUPNA AKTIVA	3.024.489	1.070.965	231.904	1.511.023	2.037.791	7.876.172
PASIVA						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.729	-	-	-	-	7.729
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3.948.540	-	-	-	1.419.788	5.368.328
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	469.957	469.957
Rezervisanja	-	-	-	33.675	-	33.675
Ostale obaveze	338.736	-	-	7.605	79.311	425.652
Ukupno obaveze	4.295.005	-	-	41.280	1.969.056	6.305.341
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.570.831	1.570.831
UKUPNO PASIVA	4.295.005	-	-	41.280	3.539.887	7.876.172
Ročna neusklađenost na dan						
31.12.2015. godine	(1.270.516)	1.070.965	231.904	1.469.743	(1.502.096)	-

Tabela ispod prikazuje ročnost garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza Banke na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine. Maksimalan ugovoreni iznos finansijske garancije je smešten u vremenski okvir koji predstavlja najraniji period u kome garancija može biti aktivirana:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2016. godine						
Finansijske garancije	703	1,235	130,020	-	-	131,958
Ukupno	703	1,235	130,020	-	-	131,958
31. decembar 2015. godine						
Finansijske garancije	-	-	113.131	-	-	113.131
Ukupno	-	-	113.131	-	-	113.131

Banka u toku 2016. godine nije imala preuzete neopozive obaveze i druga jemstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.4. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od smanjenja profita i neto vrednosti Banke usled promena u visini kamatnih stopa. Merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat se vrši kroz merenje odnosa kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive (*Interest rate risk gap*) u predefinisanim vremenskim intervalima. U zavisnosti od primenjenog scenarija kretanja kamatnih stopa, meri se uticaj promene kamatne stope na neto prihod od kamata. Takođe, merenje uticaja kamatnog rizika na kapital banke se vrši praćenjem promene ekonomske vrednosti kapitala usled promena kamatnih stopa. O izloženosti Banke kamatnom riziku redovno se izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom u čijoj je nadležnosti upravljanje ovim rizikom.

Za merenje kamatnog rizika Banka izrađuje kamatni gep pri čemu se rukovodi sledećim principima:

- stavke sa fiksnom kamatnom stopom se raspoređuju prema datumu dospeća,
- stavke sa varijabilnom kamatnom stopom se raspoređuju prema datumu ponovnog određivanja kamatne stope,
- nekamatnosne stavke se raspoređuju u posebnu kolonu uključujući i kapital koji se tretira kao nekamatnosna stavka koja nema rok dospeća.

Kamatnosne stavke koje nemaju ugovoren period dospeća niti period promene kamatne stope, kao što su depoziti po viđenju, svrstane su u vremenski okvir 'do mesec dana'. Banka ne očekuje da će ove stavke dospeti u roku od mesec dana niti da će u celokupnom iznosu podleći promeni kamatne stope, te je ovakav prikaz kamatnog gepa prilično konzervativan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Projekcija kamatnih gepova u skladu sa očekivanim dospećem stavki bilansa stanja sa fiksnom kamatnom stopom, odnosno očekivanom izmenom kamatnih stopa za stavke bilansa stanja sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom, na dan 31. decembra 2016. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Kamatno neosetljive stavke	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	583.950	-	-	-	-	1.049.599	1.633.549
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	1.439.170	-	1.439.170
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	520.794	61.075	878.091	801.886	329.428	-	2.591.274
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	500.336	-	-	-	-	475.050	975.386
Kredit i potraživanja od komitenata	495.510	361.665	517.683	874.895	1.187.611	70.744	3.508.108
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	308.836	308.836
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	417.089	417.089
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	4	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	56.141	56.141
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	33.842	33.842
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	156.379	156.379
UKUPNA AKTIVA	2.100.590	422.740	1.395.774	1.676.781	2.956.209	2.567.684	11.119.778
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	-	7.710	7.710
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	5.971.766	18.647	30.456	85.642	2.449.068	9.886	8.565.465
Subordinirane obaveze	-	-	465.000	-	-	3.924	468.924
Rezervisanja	-	-	-	-	-	26.293	26.293
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	436.170	436.170
Ukupno obaveze	5.971.766	18.647	495.456	85.642	2.449.068	483.983	9.504.562
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	1.615.216	1.615.216
UKUPNO PASIVA	5.971.766	18.647	495.456	85.642	2.449.068	2.099.199	11.119.778
Neto izloženost kamatnom riziku na dan: - 31.12.2016. godine	(3.871.176)	404.093	900.318	1.591.139	507.141	468.485	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Projekcija kamatnih gepova u skladu sa očekivanim dospećem stavki bilansa stanja sa fiksnom kamatnom stopom, odnosno očekivanom izmenom kamatnih stopa za stavke bilansa stanja sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom, na dan 31. decembra 2015. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Kamatno neosetljive stavke	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.773.208	-	-	-	-	622.459	2.395.667
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	179.987	-	179.987
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	903.776	-	1.058.909	357.541	-	2.320.226
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	-	456.309	456.309
Kredit i potraživanja od komitenata	14.668	18.283	25.063	43.472	100.283	1.423.039	1.624.808
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	319.983	319.983
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	332.059	332.059
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	4	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	93.425	93.425
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	33.361	33.361
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	120.343	120.343
UKUPNA AKTIVA	1.787.876	922.059	25.063	1.102.381	637.811	3.400.982	7.876.172
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	-	7.729	7.729
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	2.891.950	-	-	-	1.377.449	1.098.929	5.368.328
Subordinirane obaveze	-	-	465.000	-	-	4.957	469.957
Rezervisanja	-	-	-	-	-	33.675	33.675
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	425.652	425.652
Ukupno obaveze	2.891.950	-	465.000	-	1.377.449	1.570.942	6.305.341
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	1.570.831	1.570.831
UKUPNO PASIVA	2.891.950	-	465.000	-	1.377.449	3.141.773	7.876.172
Neto izloženost kamatnom riziku na dan: - 31.12.2015. godine	(1.104.074)	922.059	(439.937)	1.102.381	(739.638)	259.209	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Tabela ispod pokazuje uticaj kamatnog rizika na neto kamatni prihod u roku od godinu dana od 31. decembra 2016. godine, kao i uticaj na kapital Banke u zavisnosti od promene kamatne stope za 200 baznih poena.

	<u>Promena kamatne stope u baznim poenima</u>	<u>Uticaj na neto kamatni prihod do godinu dana (apsolutni iznos)</u>	<u>Uticaj na kapital (apsolutni iznos)</u>
Na dan 31.12.2016.	+/-200	+/-28.740	+/- 104.643

31.5. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik od nastanka gubitaka u finansijskom rezultatu i kapitalu banke koji proizilazi iz promene vrednosti finansijskih instrumenata Banke usled kretanja i promene vrednosti deviznog kursa na tržištu.

U cilju upravljanja deviznim rizikom Banka prati deviznu poziciju na dnevnom nivou, definiše metode i procedure za njihovo praćenje i merenje, definiše limite i obavlja eksterno i interno izveštavanje.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju u propisanim okvirima - ukupna neto otvorena pozicija Banke nije prelazila 20% njenog kapitala na dnevnom nivou u toku 2015. i 2016. godine.

Sledeće tabele prikazuju izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine. U tabeli su prikazana sredstva i obaveze prema njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

<u>Naziv pozicije</u>	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>CHF</u>	<u>Ostale valute</u>	<u>Ukupno</u>
Devizna imovina	1.647.229	90.021	69.005	16.617	1.822.872
Devizne obaveze	1.633.744	89.110	63.821	18.402	1.805.077
Duga otvorena pozicija	13.485	911	5.184	-	19.580
Kratka otvorena pozicija		-	-	1.785	1.785
Neto otvorena pozicija: - 31.12.2016. godine					19.580
Pokazatelj deviznog rizika – 31. decembra 2016. godine					1,25

<u>Naziv pozicije</u>	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>CHF</u>	<u>Ostale valute</u>	<u>Ukupno</u>
Devizna imovina	792.746	45.321	50.256	23.354	911.677
Devizne obaveze	786.429	44.697	53.295	8.505	892.926
Duga otvorena pozicija	6.317	624	-	14.851	21.792
Kratka otvorena pozicija	-	-	3.041	-	3.040
Neto otvorena pozicija: - 31.12.2015. godine					21.792
Pokazatelj deviznog rizika – 31. decembra 2015. godine					1,35

Analizom razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli mogu se proceniti efekti na dobit i kapital Banke. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

<u>Valuta</u>	<u>Promene u deviznom kursu (%) 31.12.2016.</u>	<u>Efekat na dobitak pre oporezivanja 31.12.2016.</u>	<u>Promene u deviznom kursu (%) 31.12.2015.</u>	<u>U RSD hiljada Efekat na dobitak pre oporezivanja 31.12.2015.</u>
EUR	10%	1.349	10%	632
CHF	10%	518	10%	62
USD	10%	91	10%	(304)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.5. Devizni rizik (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje devizni podbilans Banke na dan 31. decembra 2016. godine. U tabeli su predstavljena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	U hiljadama dinara						
	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Dinarski podbilans	Dinari sa valutnom klauzulom	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	599.900	12.078	10.580	622.558	1.010.991	-	1.633.549
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	245.260	-	-	245.260	1.439.170	-	1.439.170
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	428.176	-	-	428.176	2.163.098	-	2.591.274
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	314.534	77.937	75.043	467.514	507.873	-	975.386
Kredit i potraživanja od komitenata	10.770	-	-	10.770	3.497.338	-	3.508.108
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	308.836	-	308.836
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	417.089	-	417.089
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	-	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	56.141	-	56.141
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	33.842	-	33.842
Ostala sredstva	48.588	6	-	48.594	107.785	-	156.379
UKUPNA AKTIVA	1.647.228	90.021	85.623	1.822.872	9.542.166	-	11.119.778
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	597	-	-	597	7.113	-	7.710
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	1.593.037	87.355	80.490	1.760.882	6.804.583	-	8.565.465
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	468.924	-	468.924
Rezervisanja	-	-	-	-	26.293	-	26.293
Ostale obaveze	40.110	1.755	1.733	43.598	392.572	-	436.170
Ukupno obaveze	1.633.744	89.110	82.223	1.805.077	7.698.635	-	9.504.562
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.615.216	-	1.615.216
UKUPNO PASIVA	1.633.744	89.110	82.223	1.805.077	9.313.851	-	11.119.778
Neto devizna pozicija na dan: - 31. decembra 2016. godine	13.484	911	3.399	17.795			

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.5. Devizni rizik (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje devizni podbilans Banke na dan 31. decembra 2015. godine. U tabeli su predstavljena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	U hiljadama dinara						
	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Dinarski podbilans	Dinari sa valutnom klauzulom	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	370.817	7.197	5.636	383.650	2.012.017	-	2.395.667
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	179.987	-	179.987
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	63.207	-	-	63.207	2.257.019	-	2.320.226
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	345.597	37.635	67.974	451.206	5.103	-	456.309
Kredit i potraživanja od komitenata	3.632	-	-	3.632	1.621.176	3.442	1.624.808
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	319.983	-	319.983
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	332.059	-	332.059
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	-	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	93.425	-	93.425
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	33.361	-	33.361
Ostala sredstva	9.493	489	-	9.982	110.361	681	120.343
UKUPNA AKTIVA	792.746	45.321	73.610	911.677	6.964.495	4.123	7.876.172
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	589	-	-	589	7.140	-	7.729
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	750.004	43.148	60.209	853.361	4.514.967	-	5.368.328
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	469.957	-	469.957
Rezervisanja	-	-	-	-	33.675	-	33.675
Ostale obaveze	35.836	1.550	1.591	38.977	386.675	-	425.652
Ukupno obaveze	786.429	44.698	61.800	892.927	5.412.414	-	6.305.341
Ukupan kapital	-	-	-	-	1.570.831	-	1.570.831
UKUPNO PASIVA	786.429	44.698	61.800	892.927	6.983.245	-	7.876.172
Neto devizna pozicija na dan:							
- 31. decembra 2015. godine	6.317	623	11.810	18.750			

31.6. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled namernih i nenamernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, a isključuje reputacioni, strateški i poslovni rizik.

Proces upravljanja operativnim rizikom predstavlja skup sistematičnih aktivnosti kojima se obezbeđuje identifikacija, procena, praćenje i kontrola operativnih rizika u Banci, kao i potreba za održavanjem određenog nivoa kapitala, kako bi se apsorbovali potencijalni gubici nastali kao posledica događaja operativnog rizika. Upravljanje operativnim rizikom je propisano Politikom za upravljanje operativnim rizikom i sastoji se iz 4 ciklična koraka:

- identifikacija rizika;
- procena i merenje rizika;
- praćenje i kontrola rizika;
- ublažavanje rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.6. Operativni rizik (nastavak)

Banka ne može da eliminiše sve operativne rizike, ali kroz proces samoprocene rizika može da identifikuje propuste u svojim procesima, proizvodima i procedurama i njihovim unapređenjem smanji učestalost, kao i negativan uticaj operativnih gubitaka na poslovanje i profitabilnost Banke. Kontrola uključuje efektivnu podelu dužnosti, pristup, ovlašćenje i usaglašavanje procedura, obuku osoblja, od strane nadgledanja, uključujući i internu reviziju. Samoprocena daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike koji utiču na procese koji oni kontrolišu.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativne i kvalitativne mere koje se temelje na prikupljanju podataka o gubicima nastalim kao posledica operativnog rizika, po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, a na bazi Procedure za evidentiranje događaja operativnog rizika. Uloga procesa evidentiranja događaja operativnog rizika je da identifikuje, proceni, kontroliše i smanji mogućnost nastanka i uticaj operativnih rizika i gubitaka.

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane zaposlenih koji su imenovani kao koordinatori za operativne rizike. Svaki sektor Banke ima svoje koordinatore za operativne rizike.

U cilju postizanja bolje efikasnosti i pružanja kvalitetnije usluge, Banka može doneti odluku da obavljanje određenih poslovnih aktivnosti poveri trećim licima koja ih obavljaju kao svoju pretežnu delatnost, odnosno imaju odgovarajuće iskustvo u njihovom obavljanju. Banka upravlja rizikom eksternalizacije kroz uspostavljene kontrolne mehanizme pre zaključivanja ugovora sa trećim licima, odnosno pružiocima usluga, kao i kroz monitoring aktivnosti nakon potpisivanja ugovora. Ceo proces se sprovodi na bazi Procedure za poveravanje aktivnosti trećim licima.

Rizicima koji proističu iz uvođenja novih proizvoda Banka upravlja kroz identifikaciju svih rizika koji proističu iz uvođenja novog proizvoda, a na način da sve relevantne organizacione jedinice moraju biti upoznate sa uvođenjem novog proizvoda i moraju dati svoje stručno mišljenje koje se odnosi na rizični profil novog proizvoda ili usluge kao i uticaj na rizični profil Banke.

Banka je internim aktima, koje čine Okvir za upravljanje operativnim rizikom, obezbedila adekvatan sistem upravljanja rizikom. Pored toga, Banka je usvojila odgovarajuću organizacionu strukturu, kroz definisanje jasnih uloga i odgovornosti zaposlenih koji su uključeni u proces upravljanja operativnim rizicima:

- Upravni odbor je odgovoran za preispitivanje Politike;
- Izvršni odbor je odgovoran za usvajanje procedura za upravljanje operativnim rizicima i nadgledanje sprovođenja Politike za upravljanje operativnim rizikom;
- Tim za kontrolu rizika i modeliranje je odgovoran za kreiranje odgovarajućih alata, politika, procedura i tehnika kojima se reguliše proces upravljanja operativnim rizikom, za praćenje i sprovođenje politika i procedura u svojoj nadležnosti, za pružanje informacija o izloženosti Banke operativnim rizicima, za predlaganje aktivnosti za ublažavanje operativnih rizika i praćenje sprovođenja akcionih planova kao i kontinuirano ukazivanje značajna problematike i podizanje svesti o operativnim rizicima u svim organizacionim delovima Banke;
- Organizacione jedinice u okviru Banke su odgovorne da identifikuju, procenjuju, prate i prikupljaju podatke o izloženosti operativnom riziku u skladu sa Okvirom za upravljanje operativnim rizicima. Svaka organizaciona jedinica ima svoje koordinatore za operativni rizik, imenovane od strane nadležnog rukovodioca, sa jasno definisanim nadležnostima i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom.

Efikasnost upravljanja operativnim rizikom je pod nadzorom Foruma za upravljanje operativnim rizikom.

Forum kontroliše i analizira informacije koje obezbeđuje Tim za kontrolu rizika i modeliranje o događajima nastalim po osnovu operativnih rizika, kao i o rezultatima radionica samoprocene operativnih rizika i sprovođenja akcionih planova.

Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama.

Izloženost Banke riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Banke zanemarljivo. Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvoklasnih inostranih banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

31.6. Operativni rizik (nastavak)

Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Upravljanje rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva vrši se izradom budžeta usklađenog sa propisanim pokazateljima i kontinuiranim praćenjem realizacije tog budžeta.

U 2016. godini, Banka je obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

32. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Na osnovu detaljnih analiza, rukovodstvo Banke smatra da knjigovodstvene vrednosti finansijskih instrumenata aproksimiraju njihove fer vrednosti na dan bilansa stanja.

Na dan 31. decembra 2016. godine, po fer vrednosti iskazana su stalna sredstva namenjena prodaji i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Sva ostala sredstva i obaveze Banke su iskazane po amortizovanoj vrednosti i varijabilnim kamatnim stopama, kojima se u redovnim intervalima ponovo određuje cena. Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza ne odstupa značajno od njihove fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti sa rokom otplate dužim od tri godine uglavnom nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Za učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu vršen je test obezvređenja na dan bilansa i s tim u vezi izvršene korekcije.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrednosti

Rukovodstvo Banke smatra da fer vrednost finansijskih instrumenata, koji nisu vrednovani po fer vrednosti, ne odstupa u materijalno značajnom iznosu od njihove knjigovodstvene vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA (nastavak)

Finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti (nastavak)

Sledeće tabele prikazuju finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti baziranoj na dostupnim tržišnim informacijama:

2015. godina RSD 000	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	-	179.987	-	179.987
2016. godina RSD 000	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	-	-	1.439.170	1.439.170

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju odnose se na državne obveznice (Napomena 15) kojima se trguje na primarnom i sekundarnom tržištu. Trgovina na primarnom tržištu nije frekventna, naročito za dugoročne obveznice. Sekundarno tržište je veoma plitko i transakcije se obično ne obavljaju u značajnom obimu što rezultira velikim razlikama u rasponima između kupovne i prodajne cene za istu obveznicu u zavisnosti od obima trgovanja. U skladu sa usvojenom metodologijom prilikom procene fer vrednosti državnih obveznica podaci sa tržišta smatraju se relevantnim pod uslovom da je hartijom iste ili slične ročnosti trgovano najmanje svaki treći dan u poslednjih 90 dana pre datuma procene. Ukoliko ovaj uslov nije zadovoljen banka vrši procenu na osnovu indikativnih ponuda vodećih učesnika na tržištu. Procena fer vrednosti na izveštajni datum izvršena je na osnovu indikativnih ponuda dobijenih od strane tri banke sa najvećim obimom trgovine na sekundarnom tržištu državnih obveznica i klasifikovana je na nivo tri.

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

Povezana lica banke su članovi Upravnog odbora i članovi Telenor grupe.

(a) Poslovni odnosi sa članovima Upravnog i Izvršnog odbora, članovima organa upravljanja i članovima porodica ovih lica

Naknade članovima Upravnog i Izvršnog odbora Banke u toku 2016. i 2015. godine, iskazane u bruto iznosima, prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Naknade članovima Izvršnog odbora	59.404	50.679
Naknade članovima Upravnog odbora	2.935	2.876
Ukupno	<u>62.339</u>	<u>53.555</u>

(b) Transakcije sa ostalim povezanim licima

Pored navedenog, Banka ulazi u poslovne odnose sa ostalim licima koja su povezana sa bankom. Sledeće tabele prikazuju stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2016. godine, kao i odgovarajuće prihode i rashode nastale po osnovu poslovnih odnosa sa ostalim povezanim licima u toku godine, zaključno sa datumom bilansa stanja:

Naziv povezanog lica:	<u>Potraživanja</u>	<u>Obaveze</u>	<u>Ostali rashodi</u>	<u>Ostali prihodi</u>
Telenor d.o.o., Beograd	51,274	2,997,682	218,453	6,042
Telenor Financial Services AS	-	7,753	4,618	-
Telenor global shared service	-	6,943	12,152	-
Telenor Common Operations	-	3,393	-	19,145
Telenor ASA	804	1,332	17,294	-
Telenor Hungary	163	-	-	163
	<u>52,241</u>	<u>3,017,103</u>	<u>252,517</u>	<u>25,350</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

(b) Transakcije sa ostalim povezanim licima (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje transakcije sa ostalim povezanim licima na dan 31. decembra 2015. godine:

Naziv povezanog lica:	Potraživanja	Obaveze	Ostali rashodi	Ostali prihodi
Telenor d.o.o., Beograd	38.237	1.873.353	226.272	4.922
Telenor Digital	-	3.963	2.665	-
Telenor global shared service	-	868	6.601	-
Telenor d.o.o., Montenegro	-	-	3.382	-
Telenor Common Operations	-	3.342	-	19.724
Telenor ASA	-	277	277	-
Telenor Mynmmar	489	-	-	-
	38.726	1.881.803	239.197	24.646

Uslovi transakcija sa povezanim licima

Prethodno navedena stanja potraživanja i obaveza kao i prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Banka na svoja potraživanja i obaveze naplaćuje i plaća kamatu obračunatu primenom uobičajenih tržišnih kamatnih stopa.

Transferne cene

U skladu sa novim odredbama Zakona o porezu na dobit tokom 2013. godine na snagu je stupio Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama. U skladu sa ovim Zakonom i Pravilnikom, banke su u obavezi da do 30. juna 2017. godine, zajedno sa poreskim bilansom za 2016. godinu predaju i studiju o transfernim cenama.

Obzirom da Banka ima značajne transakcije sa povezanim stranama u trenutku sastavljanja finansijskih izveštaja za 2016. godinu Banka je u procesu pripremanja studije o transfernim cenama. Na osnovu preliminarnih nalaza, rukovodstvo Banke ne očekuje značajne korekcije finalnog poreskog bilansa po osnovu transakcija sa povezanim stranama.

34. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

U hiljadama dinara	31.12.2016.	31.12.2015.
EUR	123,4723	121,6261
USD	117,1353	111,2468
CHF	114,8473	112,5230

35. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

Gotovina i gotovinski ekvivalenti izveštaju o tokovima gotovine

	2016.	2015. korigovano
Žiro račun	350.340	175.358
Gotovina u blagajni	851.486	516.643
Devizni računi kod banaka	461.340	445.125
Overnight plasmani bankama	233.610	1.597.680
Ukupno	1.896.776	2.734.806

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE (nastavak)

U Izveštaju o tokovima gotovine za 2015. godinu sa pozicije Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata, reklasifikovani su Deponovani viškovi likvidnih sredstava kod Narodna banke u iznosu od 1.597.680 hiljada RSD u poziciju Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine.

36. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

U skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Telenor banke, izvršeno je usaglašavanje potraživanja i obaveza sa pravnim licima i preduzetnicima na dan 30. novembra 2016. godine.

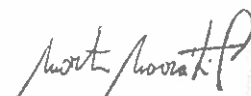
Ukupno neusaglašena potraživanja iznose 385 hiljada dinara, ukupno neusaglašene obaveze iznose 29 hiljada dinara.

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

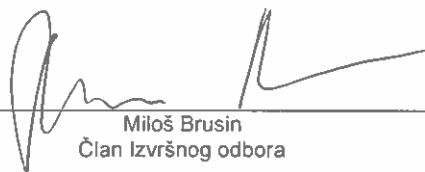
24. februara 2017. godine izvršena je dokapitalizacija emisijom akcija u ukupnom iznosu 617.999 hiljada dinara koja je registrovana u Centralnom registru za hartije od vrednosti..

Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanja u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2016. godinu.

Beograd, 11. april 2017. godine

Martin Navratil
Predsednik Izvršnog odbora

Miloš Brusin
Član Izvršnog odbora

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2016. GODINE**

I UVOD

A Banka je osnovana kao ALCO Banka 16. maja 1996. godine, na osnovu dozvole za rad dobijene od NBJ i upisa u registar kod Privrednog suda u Beogradu. U novembru iste godine, dobila je dozvolu NBJ za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom.

Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje svih vrsta novčanih depozita,
- davanje i uzimanje svih vrsta kredita,
- obavljanje devizno – valutnih i menjačkih poslova,
- izdavanje platnih kartica,
- izdavanje hartija od vrednosti,
- davanje garancija, avala i drugih oblika jemstava,
- kupovinu i prodaju hartija od vrednosti,
- obavljanje poslova domaćeg i ino platnog prometa,
- obavljanje poslova finansijskog inženjeringa i konsaltinga.

Kupovinom sto odsto akcija A banke, od juna 2007. godine, bankarsko-osiguravajuća grupacija KBC Grupa prisutna je i na tržištu Srbije. Promenom imena u Agenciji za privredne registre, A Banka je od 6. marta 2008. godine registrovana pod novim imenom – KBC Banka a.d., Beograd.

Dolaskom novog vlasnika, KBC Grupe, KBC Banka je pratila strateške ciljeve KBC Grupe u regiji centralne i istočne Evrope, sa pretežnim usmerenjem na ponudu usluga u segmentu stanovništva i MSP.

19. decembra 2013. godine, KBC Banku je preuzela Telenor Grupa, u cilju stvaranja sinergije telekomunikacionih usluga i finansijskih usluga. Telenor Danemark Holding je preuzeo 100 odsto akcija KBC banke sa ciljem da građanima Srbije posredstvom Telenor banke ponudi savremene i inovativne mobilne finansijske usluge.

Telenor grupa jedan je od najvećih mobilnih operatera u svetu. Broji oko 200 miliona korisnika na 13 tržišta – u Skandinaviji (Norveška, Švedska i Danska), centralnoj i istočnoj Evropi (Mađarska, Srbija, Crna Gora i Bugarska) i Aziji (Tajland, Malezija, Bangladeš, Pakistan, Mjanmar i Indija).

Telenor posluje na tržištu Srbije od 2006. godine, kada je, s početnim ulaganjem od 1,53 milijarde evra, postao najveći pojedinačni investitor u Srbiji. Sa 3,1 miliona korisnika danas, Telenor Srbija pomaže ljudima da iskoriste sve prednosti savremenih komunikacija.

Sa Telenor Grupom, kao novim vlasnikom, putovanje prema novoj viziji bankarstva na tržištu Srbije je počelo.

II PRINCIPI I STRATEGIJA

Bankarske aktivnosti Telenor Banke u 2016. godini razvijane su u saglasnosti sa ciljevima i principima postavljenim u Poslovnoj politici, njihovom implementacijom u procedurama i aktima Banke kao i implementacijom instrumenata i mera koje će doneti i preduzeti organi upravljanja Banke u skladu sa Poslovnom politikom i Statutom Banke.

Poslovna politika i Strategija Telenor banke A.D., Beograd za 2016. godinu je razvijena na osnovu sledećih ključnih elemenata:

- Finalizacija ponude proizvoda i usluga sa fokusom na pružanju bankarskih usluga fizičkim licima putem digitalnih kanala - internet i mobilnog bankarstva
- Unapređivanje poslovnih procesa i IT infrastrukture potrebnih za isporučivanje planirane ponude proizvoda i usluga.
- Isporučka planirane ponude i aktivnosti u skladu sa definisanim budžetom Telenor banke za period 2016-2018. U svojim aktivnostima, Banka se rukovodi interesom svojih akcionara i klijenata, poštujući interese drugih u svrhu ostvarenja ravnopravnih zajedničkih odnosa.

Pristup servisima i resursima Banke je omogućen svim potencijalnim klijentima, prema uslovima definisanim u Opštim uslovima Poslovanja.

U 2016. godini, Telenor banka je kompletirala svoju ponudu i omogućila kratkoročne i srednjeročne kredite, stimulisala korišćenje elektronskog plaćanja umesto fizičkog novca i nastavila sa daljim podizanjem svesti o Banci i njenim proizvodima i uslugama.

III ORGANIZACIONA STRUKTURA

Telenor Banka je na kraju 2016. godine brojala 182 zaposlena.

Bankom rukovodi Izvršni odbor banke. Pored Izvršnog odbora, radi obavljanja poslova u Banci, formiraju se sledeće vrste segmenata:

1. Funkcije,
 2. Sektori,
 3. Službe,
 4. Timovi
- 4a. Ekspoziture
 - 4a. Prodajno mesto (ili Prodavnica).

Izvršni odbor Banke organizuje poslovanje Banke i vrši dnevni nadzor nad aktivnostima zaposlenih u Banci, u skladu sa Zakonom o bankama, Statutom, kao i ostalim važećim propisima i aktima Banke.

Funkcije su najsloženije organizacione celine specijalizovane za obavljanje pojedinih oblasti (grupa) poslova grupisanih prema određenim zajedničkim svojstvima. Funkcije se, po pravilu, sastoje iz sektora, službi i timova/ekspozitura/prodajnih mesta. U Banci se formiraju tri osnovne funkcije:

- I. Funkcija marketinga i tehnologija, kojom rukovodi Predsednik Izvršnog odbora,
- II. Funkcija operacija, kojom rukovodi Član Izvršnog odbora zadužen za operacije, i
- III. Funkcija finansija i upravljanja rizicima, kojom rukovodi Član Izvršnog odbora zadužen za finansije i upravljanje rizicima.

Pored Izvršnog odbora i Funkcija, postoje i sledeći segmenti:

- Segment interne revizije,
- Segment usklađenosti poslovanja,
- Segment marketinga,
- Segment upravljanja sredstvima,
- Segment tehnoloških usluga,
- Segment platnog prometa,
- Segment podrške,
- Segment pravnih poslova,
- Segment finansija,
- Segment upravljanja rizicima.

Odgovornosti zaposlenih se definišu u okviru segmenata do nivoa jasnog razlikovanja aktivnosti front office-a, back office-a i middle office-a. Segmenti iz prethodnog stava ovog člana organizuju se u okviru funkcija, na način kojim se obezbeđuje izbegavanje konflikta interesa.

IV KORPORATIVNA I DRUŠTVENA ODGOVORNOST I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Korporativna društvena odgovornost se vodi u sledećem smeru:

Telenor banka ostvaruje zajedničke vrednosti za našu kompaniju i društvo u kome posluje. Sve inicijative korporativne društvene odgovornosti su izgrađene na ključnoj kompetenci — komunikacijama i realizovane kroz projekte Telenor fondacije u Srbiji. Napori Telenor banke u domenu korporativne društvene odgovornosti počivaju na dva ključna strateška stuba: proširenje benefita kombinovanih bankarskih usluga i telekomunikacionih usluga i integrisanje odgovornih poslovnih praksi u sve aspekte poslovanja.

Telenor banka se fokusira na stvaranje održivih inicijativa koje stvaraju dugoročnu vrednost kako za ciljne grupe tako i za Telenor banku.

Kao deo Telenor Grupe, Telenor banka teži najvišim standardima kako u sopstvenoj aktivnosti, tako i kroz aktivnosti svojih partnera. Telenor Grupa usvojila je set principa ponašanja partnera baziranih na međunarodno priznatim standardima koji uključuju ljudska prava, zdravlje i sigurnost na radu, prava na radu, zaštitu životne sredine i antikorupciju. Svaki partner Telenor banke potpisuje ugovor kojim se obavezuje na poštovanje ovih principa.

U toku 2016. godine Banka je realizovala saradnju sa UNICEF-om kroz finansijsku podršku promociji kulture davanja i solidarnosti, a u cilju podrške za decu, kroz projekat „Klub prijatelja UNICEF-a.

IV KORPORATIVNA I DRUŠTVENA ODGOVORNOST I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE (nastavak)

U domenu održivog razvoja i zaštite životne sredine Telenor banka je posvećena minimiziranju negativnih uticaja na životnu sredinu. U meri u kojoj je to moguće, čine se napor da se smanji potrošnja energije i da se racionalno upravlja otpadom u skladu sa zakonskim propisima iz ove oblasti. Telenor banka zakupljuje poslovni prostor u energetski efikasnoj zgradi koja poseduje BMS (Building Managerial System), a koji pruža mogućnost uštede energije.

V UPRAVLJANJE RIZIKOM

Rizik je karakterističan za bankarsko poslovanje, ali se njime upravlja posredstvom kontinuiranog procesa identifikovanja, merenja i praćenja rizika, kao i uspostavljanja tolerancije (apetita) za preuzimanjem rizika i primenom drugih kontrola. Procesi upravljanja rizikom su presudni za profitabilno poslovanje Banke.

Upravljanje rizicima omogućava višem menadžmentu Banke da se efektivno suočava sa neizvesnostima koje su sastavni deo bilo koje poslovne aktivnosti, kao i sa time povezanim rizicima i prilikama, povećavajući na taj način kapacitet Banke za stvaranje vrednosti. Stoga, Banka stalno nastoji da ima dobro utemeljen proces upravljanja rizikom koji se primenjuje na svim nivoima poslovanja.

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za identifikovanje i kontrolisanje rizika. Međutim, Banka je uspostavila odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika, kao što su Odbor za upravljanje kreditnim rizikom (CRMC), Odbor za upravljanje operativnim rizicima (ORC) i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO).

Politika i strategija upravljanja rizikom je definisana od strane Upravnog odbora Banke, dok je Izvršni odbor odgovoran za njihovo sprovođenje. Politike upravljanja rizikom navode ciljeve (nivo ambicija) i osnovne principe upravljanja rizicima. Strategije upravljanja rizikom i kapitalom definišu kako Banka bira da postigne ciljeve (nivo ambicija) i sadrže pristup i resurse potrebne za realizaciju politike upravljanja rizicima.

Banka poštuje sledeće osnovne principe upravljanja vrednošću i rizikom:

- Upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom je neraskidivo međusobno povezano.
- Upravljanju rizikom se pristupa uzimajući u obzir sve rizike kojima je Banka izložena i sve aktivnosti kojima se bavi.
- Primarna odgovornost za upravljanje vrednošću i rizikom leži na linijama poslovanja, dok Tim za kontrolu rizika i modeliranje posluje nezavisno od linija poslovanja i obavlja savetodavnu, pomoćnu i nadzornu ulogu.

Organizacija upravljanja rizikom

Model upravljanja rizikom Telenor banke definiše obaveze i zaduženja koji su potrebni za upravljanje procesom stvaranja vrednosti i svim povezanim rizicima. Model upravljanja je organizovan po različitim nivoima:

- *Upravni odbor (uz asistenciju Odbora za reviziju),*
- *Izvršni odbor,*
- *Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO).*

Ovi odbori se koncentrišu na globalno upravljanje rizikom i na praćenje stvaranja vrednosti i adekvatnosti kapitala Banke. Redovno izveštavanje Odboru za reviziju osigurava da postoji dovoljan protok informacija relevantnim članovima Upravnog odbora. Svake godine, Upravni odbor određuje granice tolerancije rizika. Izvršni odbor je odgovoran za sprovođenje strategije za upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom koja je definisana od strane Upravnog odbora i daje glavne smernice upravljanja. Direktor sektora za finansije i rizike (CFRO), koji je član Izvršnog odbora, nadzire upravljanje rizikom. ALCO odbor Banke donosi odluke o investicijama i finansiranju i takođe prati moguće izloženosti riziku.

- *Specijalizovani odbori za rizike*

Ovi odbori se koncentrišu na razvoj okvira za jedan određeni tip rizika ili grupu aktivnosti na nivou cele Banke i nadgledaju proces upravljanja rizicima. Vođeni od strane CFRO-a, Odbori za rizike se sastoje iz predstavnika linijskog menadžmenta i Službe za upravljanje rizicima i izveštavanje.

V UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

- *Odeljenje za internu reviziju* je zaduženo za planiranje revizije i kontroliše usklađenost okvira za upravljanje rizicima sa pravnim i regulatornim uslovima, efikasnost i efektivnost sistema za upravljanje rizikom i njegovu usklađenost sa okvirom za upravljanje rizicima, kao i način na koji se linijski menadžment bavi rizicima van ovog formalnog okvira.
- *Linijski menadžment* ima primarnu obavezu da upravlja vrednošću i rizicima. On osigurava da okvir za upravljanje rizicima, koji se odnosi na poslovanje, bude ugrađen u poslovanje putem politika i procedura. Linijski menadžment takođe ima zadatak razvoja transakcionih modela rizika.
- *Tim za kontrolu rizika i modeliranje* meri rizike i adekvatnost kapitala i izveštava svoje nalaze upravi. Takođe, ovaj tim je zadužen za validaciju transakcionih modela za merenje rizika. U tom smislu, postoji jasno razdvajanje odgovornosti u okviru za merenje rizika jer se osoblje za validaciju razlikuje od osoblja za modeliranje.

Politika adekvatnosti kapitala

Svrha procene profila adekvatnosti kapitala je da osigura da Banka poseduje dovoljno kapitala da pokrije rizike kojima je izložena. Takođe, kroz ovaj proces Banka ima priliku da upravlja kapitalom na proaktivan način. Time je omogućeno najvišem menadžmentu Banke da proceni da li su poslovni planovi u skladu sa kapitalom koji je dostupan i – po potrebi – da blagovremeno deluje. Banka teži da proces procene adekvatnosti kapitala uključi u procese donošenja odluka na svim nivoima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja potencijalno negativno odstupanje od očekivane vrednosti finansijskog instrumenta, usled neplaćanja ili neizvršenja dužnika, jemca, druge ugovorne strane (u profesionalnoj transakciji) ili emitenta dužničkog instrumenta, a usled nelikvidnosti te strane ili nedostatka spremnosti da plati ili obavi plaćanje ili nekih događaja i mera koje su preduzele političke ili monetarne institucije u određenoj zemlji (ovo se takođe naziva i rizik zemlje).

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditnim rizikom se upravlja na dva nivoa: na nivou transakcija i na nivou portfolija.

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija obuhvata jasne procedure, procese i sisteme koji su uvedeni da bi se procenili rizici pre i nakon što se prihvati pojedinačna kreditna izloženost.

Upravljanje rizikom na nivou portfolija podrazumeva periodično izveštavanje performansi konsolidovanog kreditnog portfolija (ili podportfolija), praćenje discipline poštovanja limita i samo upravljanje kreditnim portfoliom banke.

Tim za kontrolu rizika i modeliranje je odgovoran za procenu izloženosti kreditnom riziku kao i da svoje analize kreditnog rizika uključi u redovno izveštavanje Odbora za upravljanje kreditnim rizikom. Ova procena uključuje redovno poređenje izloženosti riziku sa postojećim limitima (internim ili eksternim) ili ciljevima.

U skladu sa metodologijom za obračun ispravke vrednosti, Banka na svaki datum bilansa stanja, utvrđuje da li postoji neki objektivni dokaz da je kod nekog pojedinačnog finansijskog sredstva ili u grupi finansijskih sredstava došlo do obezvređenja. Ukoliko postoji neki objektivni dokaz obezvređenja Banka priznaje sve nastale gubitke usled ispravke vrednosti kroz bilans uspeha. Samo gubici koji su zaista nastali se mogu priznati kao gubici usled ispravke vrednosti. To znači da se gubici koji se očekuju usled budućih događaja, bez obzira na njihovu verovatnoću, ne priznaju.

Procena obezvređenja plasmana se zasniva na dodeljenom internom kreditnom rejtingu. Banka vrši procenu obezvređenja na dva nivoa, individualnom i grupnom. Banka određuje visinu ispravke vrednosti za svakog klijenta ili plasman kod koga je na individualnoj osnovi utvrđeno postojanje objektivnog dokaza obezvređenja. Banka grupno procenjuje obezvređenje kredita koji nisu pojedinačno značajni, kao i pojedinačno značajnih kredita za koje ne postoje objektivni dokazi o individualnom obezvređenju. Procena obezvređenja se vrši na mesečnom nivou i tom prilikom se analizira svaki poseban kreditni portfolio, koji predstavlja specifičnu grupu kredita i plasmana sa sličnim karakteristikama.

U toku 2016. godine, Telenor banka se fokusirala na dalje unapređenje informacionog sistema, i proširenje baze klijenata kroz uvođenje novih kreditnih proizvoda. Banka je tokom 2016. godine nastavila saradnju sa Telenor d.o.o. koja se bazirala na finansiranju prodaje mobilnih uređaja putem namenskih kredita, čije pokrivanje garantnim gotovinskim depozitom kompanije Telenor d.o.o. je rezultiralo u pokriću celokupnog kreditnog rizika Banke proisteklog iz ovog portfolija. Takođe, Banka je sredinom 2016. godine započela realizaciju gotovinskih kredita dok je krajem godine uvrstila dozvoljeno prekoračenje po tekućem računu u svoju ponudu stanovništvu.

V UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)**Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti predstavlja rizik od pojave negativnog efekta na finansijski rezultat i kapital Banke usled nemogućnosti Banke da ispuni svoje dospеле obaveze. Osnovni cilj upravljanja likvidnošću je da obezbedi Banci stabilnost u finansiranju, neometan kontinuitet poslovanja i generisanja prihoda, kako u slučaju redovnih uslova, tako i u periodu krize likvidnosti, pri čemu kriza može biti uzrokovana pogoršanjem opštih uslova na tržištu ili poslovanjem same Banke.

Okvir za upravljanje rizikom likvidnosti je uspostavljen od strane Upravnog odbora Banke, a za upravljanje rizikom likvidnosti nadležni su Upravni odbor Banke, Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Tim za upravljanje sredstvima i gotovinom, Tim za kontrolu rizika i modeliranje i Funkcija za informacione tehnologije.

Merenje rizika likvidnosti

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, kao i užim pokazateljem likvidnosti Banke.

Pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja Banke prvog reda i likvidnih potraživanja Banke drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

U prilogu kretanje prosečnog pokazatelja likvidnosti za prethodni period:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Prosek tokom perioda	6,35	11,20
Najviši	8,40	16,92
Najniži	4,68	6,43
Na dan 31. decembra	6,93	6,43

Tim za upravljanje sredstvima i gotovinom redovno planira, nadgleda i meri neto tokove gotovine prateći aktivu i pasivu Banke prema preostaloj ročnosti i valutnoj strukturi, mereći i upoređujući novčane prilive i novčane odlive, kao i dnevni monitoring neto tokova gotovine po vremenskim periodima prema dospeću radi blagovremenog ispunjenja svih dospelih obaveza Banke. Banka meri i procenjuje rizik likvidnosti po svim značajnim valutama i u totalnom iznosu.

Zbog veoma atraktivne ponude za štedne račune po viđenju u 2015. godini, Banka se suočila sa velikim prilivom dinarskih depozita. Banka je značajno smanjila kamatne stope na ove račune tokom 2016. godine, ali je i pored toga značajan iznos depozita reinvestiran u Banku. Smanjenje kamatnih stopa na depozite nije imalo uticaja na likvidnost Banke ni u jednom momentu. Usled nemogućnosti da sva ova sredstva odmah plasira u kreditni portfolio, cilj Banke u domenu upravljanja likvidnošću je bio da višak likvidnosti uloži isključivo u najlikvidnije hartije od vrednosti kao što su hartije od vrednosti Republike Srbije i Narodne banke Srbije, vodeći računa da ne ugrozi kratkoročnu i dugoročnu likvidnost Banke.

Devizni rizik

Devizni rizik potiče od rizika pojavljivanja negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa. Banka je izložena deviznom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Za potrebe efektivnog upravljanja i adekvatne zaštite od deviznog rizika, Banka nastoji da ostvari valutnu usklađenost imovine i obaveza prateći i analizirajući izloženost Banke riziku na bazi tekućih i projektovanih otvorenih deviznih pozicija po valutama i trenutnih i očekivanih kretanja deviznih kurseva.

Za upravljanje deviznim rizikom nadležni su Upravni odbor Banke, Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Tim za upravljanje sredstvima i gotovinom i Tim za kontrolu rizika i modeliranje.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije, (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala banke, obračunatih u skladu sa odlukom o adekvatnosti kapitala NBS.

V UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Ukupna neto otvorena devizna pozicija predstavlja apsolutnu vrednost ukupne duge, odnosno ukupne kratke devizne pozicije, i to zavisno od toga koja je od ovih apsolutnih vrednosti veća. Banka je dužna da odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% kapitala.

Dugoročni cilj u skladu sa rizičnim profilom Banke je potpuna zaštita od deviznog rizika i uspostavljanje i održavanje deviznih sredstava u iznosu deviznih obaveza Banke, ili u okviru interno postavljenih limita, kao i njihova usklađenost po ročnosti, a u skladu sa propisima i limitima propisanim od strane Narodne Banke Srbije.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena u nivou kamatnih stopa. Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u Bankarskoj knjizi.

Kamatnim rizikom banke upravlja ALCO odbor, podržan od strane Tima za upravljanje sredstvima i gotovinom, koja je prva linija odbrane u vezi sa ovom aktivnošću. Druga linija odbrane, tj. kontrola rizika, je odgovornost Tima za kontrolu rizika i modeliranje, koja to sprovodi savetovanjem i kreiranjem izveštaja, sa ciljem da se optimizuje odnos rizika i prihoda banke.

Tim za kontrolu rizika i modeliranje je zadužen za praćenje potencijalnog prekoračenja limita kao i za izveštavanje ALCO odbora i Izvršnog odbora o tome.

Banka procenjuje kamatni rizik za svaku valutu po kojoj je izložena značajnom riziku. Smatra se da je Banka izložena značajnom riziku u određenoj valuti ako ukupna aktiva ili pasiva u toj valuti premašuje 5% ukupne aktive i pasive Banke. Banka je tokom 2016. godine unapredila modele za procenu i merenje kamatnog rizika, sagledavajući uticaj kako na profitabilnost tako i na finansijsku stabilnost Banke. Banka primenjuje stresna scenarija kako bi sagledala uticaje potencijalnih šokova na tržištu.

Banka je i tokom 2016. imala veliku bazu klijentskih depozita bez ugovorene ročnosti, stavljajući akcenat na štednju u domaćoj valuti, s tim što su transakcioni depoziti kamatno neosetljivi. Sa druge strane, Banka je imala manju kreditnu produkciju u odnosu na iznos raspoloživih sredstava za investiranje u kredite, s obzirom da je fokus bio na razvoju novih kreditnih proizvoda. Kamatno osetljiva aktiva se u najvećoj meri u toku 2016. godine sastojala od ulaganja u državne hartije od vrednosti Republike Srbije i Narodne banke Srbije, kao i od kratkoročnih plasmana do nedelju dana domaćim bankama, kao i, u manjoj meri, izloženosti po kreditnom limitu uvedenom u poslednjim mesecima 2015. godine, keš kreditu od sredine 2016. godine i dozvoljenom prekoračenju uvedenom na samom kraju 2016. godine.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nenamernih ili namernih propusta u radu zaposlenih, usled neadekvatnih unutrašnjih procedura i procesa u Banci, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci kao i u slučaju nastupanja nepredviđenih spoljnih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik, ali isključuje reputacioni, poslovni i strateški rizik.

Suština procesa upravljanja operativnim rizicima je da odgovornost leži na menadžmentu svih organizacionih delova, koji dobijaju podršku od strane Tima za kontrolu rizika i modeliranje, a koje nadgleda Unutrašnja revizija, Odbor za reviziju i Izvršni Odbor.

Komitet za upravljanje operativnim rizicima se sastaje minimum jednom kvartalno, pri čemu se diskutuju evidentirani događaji nastali kao posledica realizacije operativnog rizika i vrši evaluacija operativnih rizika koji proizilaze iz ključnih bančinih procesa. Komitet za upravljanje operativnim rizicima se usaglašava i oko predloženih mera mitigacije operativnih rizika i prati realizaciju definisanih akcionih planova.

VI FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE

BILANS USPEHA

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>	<u>Var 2016./2015.</u>
Prihodi od kamata	542,968	258,483	110.06%
Rashodi od kamata	(308,239)	(124,383)	147.81%
Neto prihod po osnovu kamata	234,729	134,100	
Prihodi od naknada i provizija	252,125	111,842	125.43%
Rashodi od naknada i provizija	(179,175)	(84,975)	110.86%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	72,950	26,867	
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	-	4,147	(100.00%)
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	41,263	16,471	150.52%
Neto dobitak po osnovu investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	11,384	-	100.00%
Ostali poslovni prihodi	40,945	54,461	(24.82%)
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(42,294)	(27,326)	54.78%
Ukupan neto poslovni prihod	358,977	208,720	71.99%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(515,661)	(456,093)	13.06%
Troškovi amortizacije	(213,425)	(178,179)	19.78%
Ostali rashodi	(914,001)	(824,346)	10.88%
Gubitak pre oporezivanja	(1,284,110)	(1,249,898)	2.74%
Dobitak po osnovu odloženih poreza	5,300	-	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza	(38,976)	(1,796)	2.070,16%
Gubitak nakon oporezivanja	(1,317,786)	(1,251,694)	5.28%

U 2016. godini zabeležen je rast prihoda od kamata od 110.06% uz istovremeni rast rashoda od kamata od 147.81% što je većim delom rezultat porasta kreditnog portfolija potrošačkih kredita za kupovinu telefona koji se finansira iz namenskog depozita.

Prihodi od naknada i provizija beleže takođe značajan rast od 125,43% što je rezultat značajnog povećanja baze klijenata u 2016 godini. Rast rashoda od naknada i provizija u vezi je sa rastom prihoda i uglavnom se odnosi na naknade i provizije po osnovu kartičnog poslovanja.

Ukupan neto poslovni prihod veći je u odnosu na prethodnu godinu za 71.99% što je rezultat pre svega povećanja kreditne aktivnosti, ali i povećanja transakcionog poslovanja.

VI FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE (nastavak)

BILANS STANJA

	31.12.2016.	31.12.2015.	Var 2016./2015.
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	1,633,549	2,395,667	(31.81%)
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	1,439,170	179,987	699.60%
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	2,591,274	2,320,226	11.68%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	975,386	456,309	113.76%
Kredit i potraživanja od komitenata	3,508,108	1,624,808	115.91%
Nematerijalna ulaganja	308,836	319,983	(3.48%)
Nekretnine, postrojenja i oprema	417,089	332,059	25.61%
Tekuća poreska sredstva	4	4	-
Odožena poreska sredstva	56,141	93,425	(39.91%)
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	33,842	33,361	1.44%
Ostala sredstva	156,379	120,343	29.94%
Ukupno aktiva	11,119,778	7,876,172	41.18%
Obaveze			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7,710	7,729	(0.25%)
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	8,565,465	5,368,328	59.56%
Subordinirane obaveze	468,924	469,957	(0.22%)
Rezervisanja	26,293	33,675	(21.92%)
Ostale obaveze	436,170	425,652	2.47%
Ukupno obaveze	9,504,562	6,305,341	50.74%
Kapital			
Akcijski kapital	5,041,605	3,698,663	36.31%
Gubitak	(3,447,804)	(2,130,018)	61.87%
Rezerve	21,415	2,186	879.64%
Ukupno kapital	1,615,216	1,570,831	2.83%
Ukupno pasiva	11,119,778	7,876,172	41.18%

U poređenju sa prethodnom godinom krediti komitentima porasli su za 115.91% koji se odnosi pre svega na potrošačke i gotovinske kredite. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju beleže rast od čak 699.60% a odnose se na ulaganja u dugoročne obveznice Republike Srbije.

Baza depozita takođe je povećana 59.56% što je u skladu sa strategijom Banke za obezbeđivanje konkurentne prednosti kroz značajnu fleksibilnost depozitnih proizvoda.

VI ZNAČAJNI DOGAĐAJI PO ZAVRŠETKU POSLOVNE GODINE

Po završetku poslovne godine izvršena je dokapitalizacija emisijom akcija u ukupnom iznosu 617.999 hiljada dinara u skladu sa planom.

VII PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Iz dugoročne perspektive, ciljevi za period 2016-2018 su:

- Dalji rast u udelu korisnika koji koriste bankarske usluge oslanjajući se na sinergiju u širenju odnosa sa korisnicima i omogućavanju atraktivnih usluga,
- Unapređenje kvaliteta postojeće baze korisnika kroz regionalni pristup, stimulaciju aktivnosti korisnika i bolje razumevanje potreba korisnika zahvaljujući podacima.

VII PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ (nastavak)

Kao deo daljeg rasta nastavićemo sa ponudom integrisanih proizvoda i usluga pomoću zajedničkog marketinga i prodaje, uvešćemo ponudu za zaposlene korporativnih klijenata, proširićemo mrežu partnera za plaćanja, razmotriti izgradnju ponude za mala i srednja preduzeća i proširenje poslovne aktivnosti sa proizvodima iz oblasti osiguranja.

Kako bismo unapredili kvalitet postojeće baze korisnika uz regionalni pristup fokusiraćemo se na korisnike kojima je pristup digitalnog bankarstva relevantniji, motivisaćemo korisnike da koriste kreditne proizvode, da prenesu svoja primanja i koriste elektronska plaćanja umesto fizičkog novca.

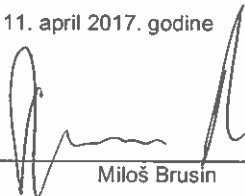
Da bi ostvarili definisane ciljeve potrebno je da obezbedimo posvećenost dobavljača, kompetence za upravljanje odnosa sa korisnicima, sistemska unapređenja za veću efikasnosti i autonomiju, kao i kvalitet i dostupnost podataka.

Strateška ambicija u domenu tehnologije je isporuka svih tehničkih zahteva koji su stavljeni ispred poslovnih, regulatornih ili potreba postojećeg okruženja. Pažljiv izbor stručnog kadra kako bi se ti zahtevi izvršili glavna je smernica u podeli odgovornosti u timu. Kao rezultat toga postoje različiti načini za ostvarivanje IT usluga koje Banka koristi u punoj meri. Primarni način za obezbeđivanje potrebnih stručnosti je interni razvoj fokusirajući se na izvršavanje aktivnosti koje spadaju u svakodnevni posao. Održavanje i operacije infrastrukture (hardver, softver i mreža) su apsolutni prioritet.

Kroz 2016. godinu bili smo u fazi implementacije projekata sa glavnim fokusom na kompletiranje ponude proizvoda Banke. U periodu 2016-2018 nastavićemo sa implementacijom novih proizvoda i usluga. Ključni strateški pravci za aktivnosti u domenu tehnologije su:

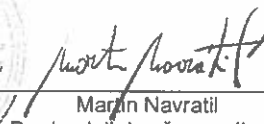
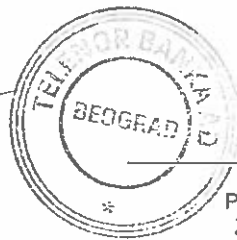
- Pronalaženje različitih načina za ostvarivanje IT usluga i sinergija sa ostalim članicama Telenor grupe kako bismo omogućili optimalne troškove i kapacitet za isporuku poslovnih potreba;
- Kreiranje sposobnosti za IT sigurnost kroz upravljanje sigurnosnim problemima i podešavanje sigurnosnih procesa i alata;
- Dalji razvoj i unapređenje procesa i unapređenje interfejsa kao ostalim delovima organizacije Banke;
- Izgradnja kapaciteta u domenu analitike podataka kao bismo osigurali bolje razumevanje aktivnosti korisnika i kako bismo osigurali angažovanje korisnika;
- Praćenje i kontrola željene arhitekture.

Beograd, 11. april 2017. godine

Miloš Brusin

Član Izvršnog odbora

Marjan Navratil
Predsednik Izvršnog odbora
Zakonski zastupnik banke